

DE ZWARTE

OM DE WEEKBLAD VOOR ZWARTE BLOKVORMING
NR.42 18OKTOBER

INHOUD

CLD DELFT... 3
BRILL BRULLT IN LEIDEN... 4
SMERIS IN LEIDEN & R'DAM... 5
KULTUUR... 7
DE ZOVEELSTE WRAAK... 8/9
KOLONIAAL FRANKRIJK... 10
BEVOLKINGSPOLITIEK... 12
NOG WAT MEDEDELINGEN... 15
AGENDA... 16

Abo's door bezorgers langsgebracht kosten f12,50 per tien nummers; postabo's en instellingen dubbel tarief. Politieke gevangenen nix en alles storten op giro 3442401 t.n.v. De zwarte, Leiden. Voor anderhelve piek kan je de Zwarte kopen bij: Ruward, de Rooie Hond, koffiehuis Blau, Madam Mik-Mak en de andere erkende kraak-kafés in Den Haag; de Rooie Rat in Utrecht; het fort van Sjakoo en Athenaeum in 'dam, Alarm, Manifest, de Wereldwinkel en psp in Leiden; verder in de Rooie Arnhemmer (waar ook al weer?) en in Delft bij DADM en de wereldwinkel.

Kopy naar postbus 10233 in De Haag of naar De Bijstand, buitenom 213 Den Haag; DADM, Ezelveldslaan 37 Delft; infowinkel Alarm, korte mare 24 Leiden; Makula, Nieuwstraat 26 Boskoop; Jongerenbeweging, burg Martenssingel 94 Gouda, Kritiese Boekhandel in Rotjeknor Angora in Haarlem. De drukkerij is nog steeds de Bijstand Buitenom 213 Den Haag de samenstellers zijn via de post bus en alleen des woensdags ook via de telefoon (892093) te bereiken.

DE ZWARTE

OM DE WEEKBLAD VOOR ZWARTE BLOKVORMING
NR.42 18OKTOBER

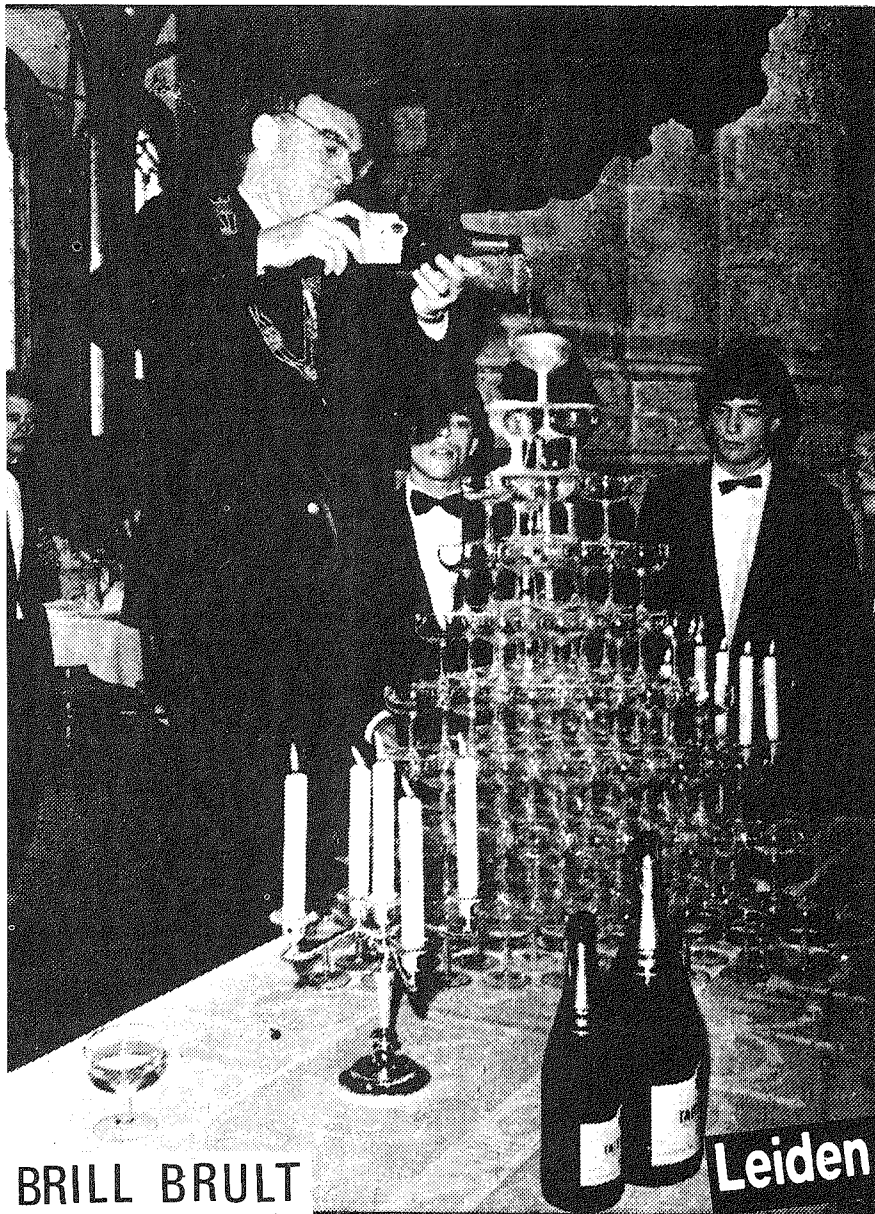
INHOUD

CLD DELFT... 3
BRILL BRULLT IN LEIDEN... 4
SMERIS IN LEIDEN & R'DAM... 5
KULTUUR... 7
DE ZOVEELSTE WRAAK... 8/9
KOLONIAAL FRANKRIJK... 10
BEVOLKINGSPOLITIEK... 12
NOG WAT MEDEDELINGEN... 15
AGENDA... 16

Abo's door bezorgers langsgebracht kosten f12,50 per tien nummers; postabo's en instellingen dubbel tarief. Politieke gevangenen nix en alles storten op giro 3/42101 t.n.v. De zwarte, Leiden. Voor anderhelve piek kan je de Zwarte kopen bij: Ruward, de Rooie Hond, koffiehuis Blau, Madam Mik-Mak en de andere erkende kraak-kafés in Den Haag; de Rooie Rat in Utrecht; het fort van Sjakoo en Athenaeum in 'dam, Alarm, Manifest, de Wereldwinkel en psp in Leiden; verder in de Rooie Arnhemmer (waar ook al weer?) en in Delft bij DADM en de wereldwinkel.

Kopy naar postbus 10233 in De Haag of naar De Bijstand, buitenom 213 Den Haag; DADM, Ezelveldslaan 37 Delft; infowinkel Alarm, korte mare 2/ Leiden; Makula, Nieuwstraa 26 Boskoop; jongerenbeweging, burg Martenssingel 94 Gouda, Kritiese Boekhandel in Rotjeknor Angora in Haarlem. De drukkerij is nog steeds de Bijstand Buitenom 213 Den Haag de samensteller's zijn via de post bus en alleen des woensdags ook via de telefoon (092093) te bereiken.

BRILL BRULT

Leiden

Het begon allemaal zo mooi, ruim twee maanden geleden. Brill (oude rij 33-35) werd gekraakt door een groep van 20 mensen. Het was mooi, de plannen nog mooier, de mensen ook best wel, en de officiere van justitie leek eindelijk normaal te gaan denken. Ondanks dat de eigenaar, de universiteit, aansluiting van gas en licht weigerde, werd er hard aan het pand gewerkt. Muren gebouwd, keukens gemaakt, schoongemaakt, doesjes gebouwd, een fietswerkplaats opgesteld, atelierruimte gebouwd, een generator gekocht en aangesloten, een rommelmarkt gehouden etc. etc. Tegelijkertijd werd, er in samenwerking met technische Bewoners Adviseurs en de Landelijke Organisatie Belangen Groepen Huisvesting een haalbaarheidsonderzoek gestart. Gezien de situatie in Leiden rond kraken, de positie van de gemeente, en wat we van de Universiteit hoorden, leek het duidelijk dat er alleen een mooie en lange toekomst voor ons pand was weg gelegd, als we tot één of andere vorm van legalisatie zouden komen. De Universiteit had echter net zoals alle andere autoriteiten en instanties haar eigen oplossing voor onze woningnood ontruimen. 14 september viel

de dagvaarding in de bus. Of we 24 september maar even naar Den Haag wilden komen, want daar schijnt een scheidsrechter te zitten, onafhankelijk nog wel, die over dit soort kwesties wat te vertellen heeft. Van de dagvaarding waren we niet ondersteboven. Er werd een beetje hetzerig over gesproken dat naast ons een museum met "waardevolle en onvervangbare spullen" was. Ook waren we brandgevaarlijk omdat we kaarsen en olielampen gebruikten (waarom deden we dat ook alweer) en zag de universiteit ook nog een spoedeisend belang in de bouw van een muur, waarvan de bouwplannen de plannen uit 1960 dateerden. Kortom, we geloofden dat het allemaal wel los zou lopen. Daar dacht de rechter, mr. Offers, duidelijk anders over. We zullen hem maar even citeren: "Dat er al langere tijd plannen hebben bestaan om de scheidsmuur op te richten, doet niet af aan de spoedeisendheid van het belang van de universiteit om deze thans op te richten om zo te bereiken dat de percelen aan de Oude Rijn apart kunnen worden verkocht. (...) dit brengt mee dat de universiteit een spoedeisend belang heeft dat de bewoners de percelen verlaten. Algemeen is bekend dat de aanwezigheid van krakers een negatieve invloed heeft op de neiging van derden om tot koop over te gaan. 14 Oktober moeten

we eruit. Duidelijker kan een rechter maken waar-ie staat. Het is echt een belachelijke uitspraak, kraken wordt onmogelijk gemaakt, want als je kraakt zul je altijd wel de verkoop in de weg zitten. daarom gaan we in hoger beroep, ook voor het algemeen belang (ahum, maak ik mijzelf nu belachelijk?) want "toevallig" wordt op dit moment het Waardeiland ook geprobeerd te ontruimen, omdat de krakers de verkoop in de weg zouden zitten.

Nou ja, daar sta je dan. Niemand heeft eigenlijk zin om weg te gaan. Het pand is gewoon veels te leuk, het vonnis is belachelijk en waar moeten 7 katten, één hond, 20 mensen en tien gebruikersters in godsnaam (sorry) nu weer heen? Ik wordt er dus echt gestoord van. We probeerden om tot uitstel van de ontruiming te komen, tijd te winnen om ons haalbaarheidsonderzoek af te ronden. Twee partijen zijn daarbij van belang: de universiteit, die de macht heeft over wel of niet ontruimen heeft, en de gemeente, die op de een of andere manier duidelijk moet maken dat ze onze plannen steunen. Niet echt om optimistisch over te worden dus. Maandagavond werden "wij" in de gemeenteraad behandeld. 41 Dames en heren die blijkbaar iets over je te vertellen hebben. Voor die gemeenteraad vergadering probeerden we wat van die leden te bewerken. Lobbyen, wandelgangen, kortom politiek. Iedereen was redelijk geïnteresseerd, leuk om te zien dat PvdA-raadsleden panies werden bij het horen van het begrip Medies Archief Schuldcomplex, jongens en meisjes? De behandeling verliep vrij chaoties, met zelfs een heuse schorsing voor intern fractieberaad van de PvdA. Uiteindelijk durfde buiten de PSP en D'66 niemand anders wat te zeggen. Besloten werd eerst het gesprek af te wachten dat wij met Goekoop de volgende dag zouden hebben. s'Ochtens verschenen we dus om 9 uur op koffievisite bij Goekoop (burgemeester) die, waarom was ik daar eigenlijk verbaasd over, werd geassisteerd door Mosterd, de hoofdkommissaris in spé. Goekoop wilde wat informatie van ons hebben en weten wat voor onderhandelingsruimte we hadden. Hij zou dan woensdag met het College van Bestuur gaan praten om te kijken of het geheel in de minne te schikken viel. Nou, niet dus. Woensdagmiddag hoorden we dat de universiteit vasthield aan de ontruiming op woensdag 16 oktober. Vrijdag zou het College van B&W over ons gaan vergaderen. Wij hebben als gekken gewerkt om een informatiepakket van zo'n 10 velletjes a-4 voor donderdagavond af te hebben, waarin we alles naar buiten brachten over de technische en financiële onderbouwing van onze plannen, voorbeelden uit andere steden waar dergelijke proeven geslaagd, en alles over alle half-informele gesprekken die we hebben gehad met Domeinen, rijksgebouwendienst en iemand van het College van Bestuur van de universiteit. Vrijdagochtend kregen het eerste teken dat de zaken ietsje beter gingen. Het College van B&W schreef een formele brief aan de universiteit, waarin ze zeiden dat ons pand was voor groepsbewoning, dat onze plannen uit het punt van volkshuisvesting belangrijk waren en serieus, en dat de gemeente bereid was te onderhandelen over een gemeentegarantie. Ze vroegen de universiteit offisjeel om de ont-

ruiming uit te stellen. Ondertussen hadden we ook kontakt gehad met Make-laar Proper, bij wie het pand informeel te koop stond. Na enig toeverleg tussen Proper sr. en het college van bestuur werd verklaard dat wij werden gezien als eerste gegadigden en dat er te praten viel over een voorlopig koopkontraakt.

De universiteit weigerde echter nog steeds rechtstreeks met ons te praten, ook hadden zij nog steeds niet besloten tot uitstel van de ontruiming. Via de krant vernamen we dat Cath, voorzitter van het college van bestuur, had gezegd dat we voor uitstel van de ontruiming bij de deurwaarder moesten zijn. Toen we die dus vroegen een jaartje te wachten kon dat natuurlijk niet. Hij zei dat Cath niet wist waar die praatte. We leerde echter wel dat de ontruiming van de 16de van de baan was dat er voor de 22ste in ieder geval niet ontruimt zou worden en dat-ie nog geen nieuwe datum had doorgekregen. 21 of 22 oktober wordt er waarschijnlijk een gemeenteraadsvergadering aan ons gewijdt.

Maandag de 14de werd het geval in de universiteitsraad behandeld. Het college van bestuur, dat zich ongelofelijk arrogant opstelde, weigerde de universiteitsraad enige informatie te verstrekken. Ze beriep zich op het belang van de universiteit. En wat dat belang dan wel niet was, wilde ze natuurlijk ook niet vertellen. De raad nam een motie aan waarin tot uitstel van de ontruiming werd besloten. Het college van bestuur weigerde die motie uit te voeren. (Menig junta-lid in een willekeurige bananenrepubliek zou zich de vingers aflikken bij de totale minachting die het college van bestuur tentoon spreidde tegenover mensen met een afwijkende mening.) De universiteitsraad liet over zich heen lopen en reduceerde zich daarmee tot een gewillige aplausmaschine naar oost-europees voorbeeld.

We dreigen dus nog steeds ontruimt te worden. Dinsdag de 22de wordt er een ingelaste gemeenteraadsvergadering aan ons gewijdt. Wat er ook gebeurt, we zullen Brill niet vrijwillig opgeven. Als er toch ontruimt gaat worden zullen we alarm doorbellen. En dan hebben we echt de steun van heel veel mensen nodig.

MANY HAVE EYES, BUT CANNOT SEE....
BRILL!!!!

Oude Rijn 33a-35
informatie tel: 071-120219
(tussen 14-15.00 uur)

ps. Een helder ziende lezer ontdekte gisteren 15 oktober in het Leids Dagblad dat de ontruiming minstens tot 28 oktober is uitgesteld.

ANDERE KOEK

Goekoop is op vakantie en Noordeinde 40 is ontruimt. s'Ochtens om half vier werden de mensen van hun bed geligt, zonder waarschuwing vooraf heeft de politie ontruimt. Met m'n pyama aan en een hoofd vol klitten wil ik wel eens weten wie hier verantwoordelijk voor is. ggrrr..

van de jongerenbeweging Leiden

Houd je vast. CDA en VVD zijn weer op het roverspad.

De derde dinsdag in september heeft de regering aangekondigd de wettelijke minimumjeugdlonen voor jongeren onder de achttien af te willen schaffen. En wel zo snel mogelijk waarschijnlijk per 1 januari 1986.

Ben je 17 jaar, en werk je 5 dagen per week, dan verdien je nu nog minstens F 622,- per maand schoon. Het minimumjeugdloon voor 17-jarigen. Straks mag de baas je zo weinig betalen als hij wil. Meer dan 20.000 jongeren zijn dan aangewezen op een footje van hun baas.

"OPZITTEN, Pootje geven, EN WAT ZEGT HIJ DAN?"

"Als jongeren goedkoper worden, krijgen bazen meer winst. En dan scheppen ze meer banen.", zegt de regering Lubbers schijnheilig. Ze liegen alsof het gedrukt staat. In 1981 en 1983 zijn de jeugdlonen met 30 % (in totaal) verlaagd. En heeft dat meer banen opgeleverd voor jongeren?

Ammenooit niet. In 1981 waren 111.000 jongeren onder de 24 jaar werkloos. In 1982 waren dat er 140.000. Ondanks de jeugdloonverlaging. Het enige wat de regering wil is hun vriendjes de werkgevers een extra winst toestoppen. Over de rug van jongeren heen. En dat terwijl de winsten van de bedrijven alleen maar met miljarden stijgen. Daárom, géén afschaffing van het minimumjeugdloon. Eerder nog een verhoging.

Op 21 mei 1986 zijn er weer Tweede Kamer verkiezingen. Daarom durfde de CDA en VVD nog niet het minimumjeugdloon van álle jongeren af te schaffen. Zoals je weet heb je pas stemrecht vanaf 18 jaar. Ze zijn bang dat jongeren boven de 18 dan tegen deze partijen gaan stemmen. Een laffe daad om mensen zonder stemrecht het loon af te nemen. Maar zo gauw de verkiezingen voorbij zijn moeten die er ook aan geloven en als je binnenkort gaat werken dan kan de baas jou betalen wat hij wil. Je hebt geen enkel recht meer op een bepaald loon.

JE BENT VOGELVRIJ VOOR DE BAZEN.

Tenminste als de plannen van de regering doorgaan. Laten wij zomaar ons loon afpakken?!
NEE NATUURLIJK NIET.

KOM NU AL IN VERZET. Laat je niet kisten. Doe mee met de Jongerenbeweging, verbonden met de FNV. Laat die hoge heren in den Haag weten dat je bestaat.

Ze denken ook alles met jongeren te kunnen doen.

Maar daar willen wij wel een stokkie voor steken!

Heb jij er al van gehoord... dat den Haag de minimumjeugdlonen onder de 18 jaar wil afschaffen.

Wij zijn toch niet zo gek om straks voor een zakcentje in de week te werken. "Kunnen we net zo goed thuis blijven". Maar zo hebben we nooit de kans op zelfstandig worden. (Moet ik nu lachen of braaken---noot v.d. typster)

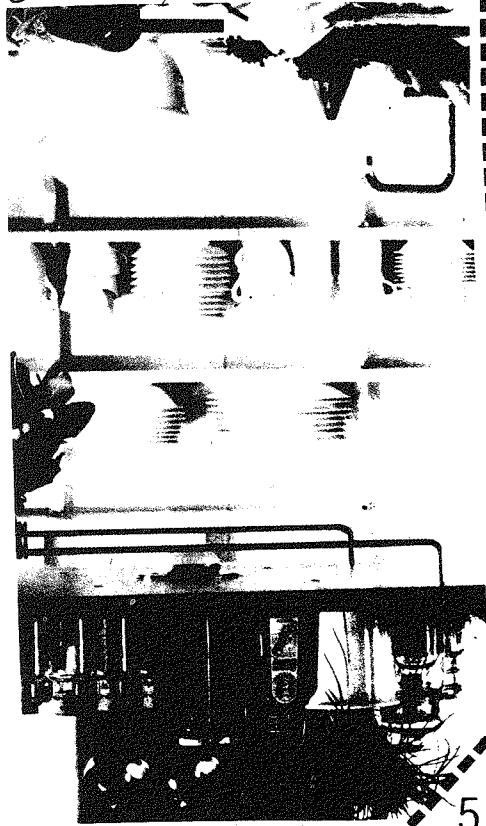
Beginnen ze met ons, pakken ze later ook 18, 19 en 20-jarigen. Nee dat mag ons niet "overkomen".

WE STAAN WEER OP!

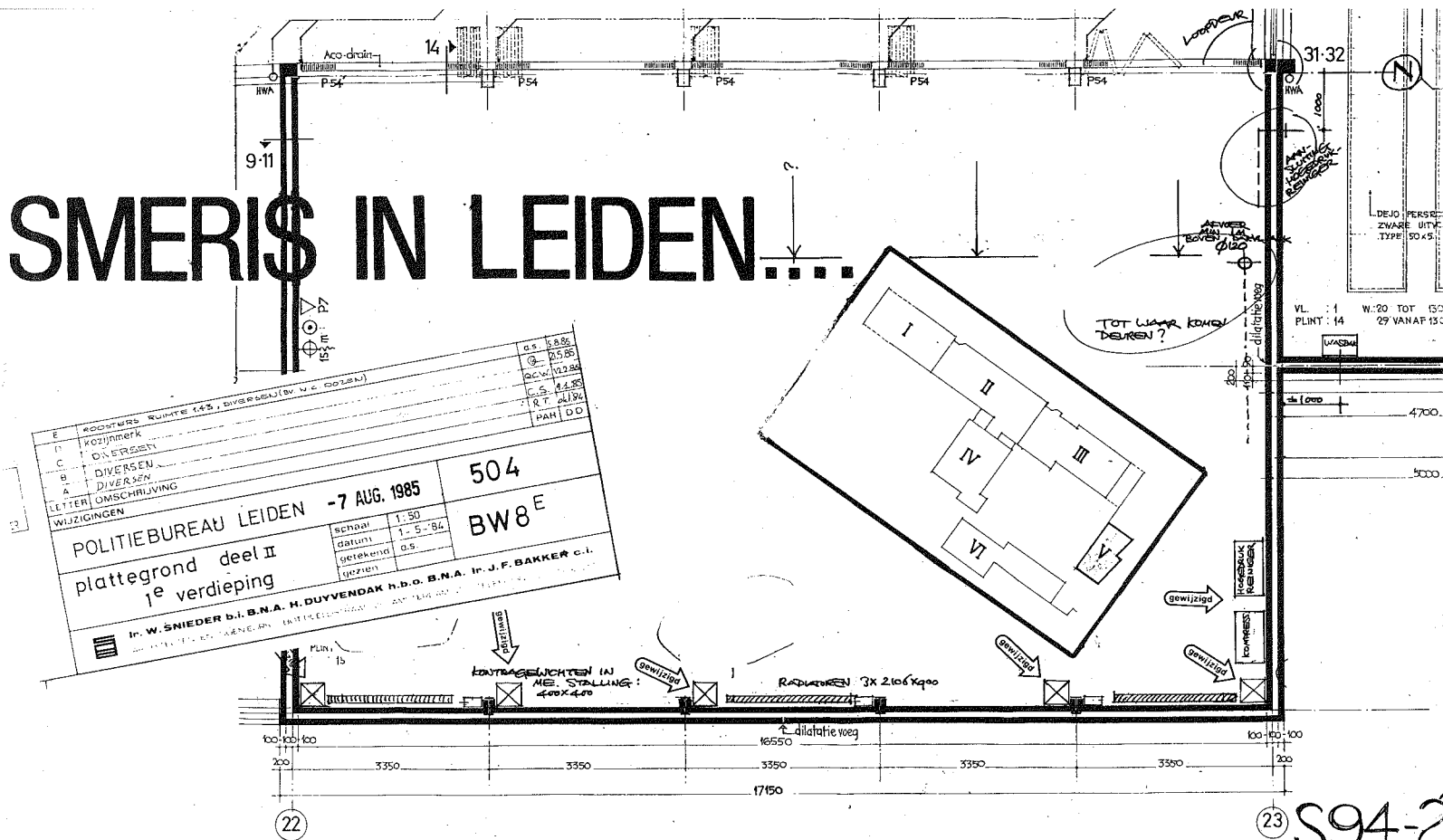
Hoe we dat doen... daar en nog meer informatie over het regeringsvoorstel kun je halen bij ons. Help mee! Zet donderdag 24 oktober vrij in je agenda. De avond ervoor (de 23ste om 8 uur) houden we een informatie avond erover. Kom dan zeker óók!. We zeggen maar: hoe meer jongeren hoe sterker we staan.

ADRES: Jongerenbeweging (daar zitten we dan) Koppenhinksteeg 2, Leiden. Tel. 121139.

(noot van de typster: is dit voor kleuters geschreven? Als ik 15 was geweest had ik me door de toon van dit stuk beledigd en onderschat gevoeld. En wordt het "werken onder een baas" (kotz) überhaupt nog aan de kaak gesteld of zijn het slechts de centen.)

SMERIS IN LEIDEN...

INDELING ME-OPRAGE

S94-2

Sinds 1 januari bestaat er een nieuwe klachtenregeling voor de Leidse politie. Als je een klacht indient wordt die eerst door de politie zelf onderzocht en beoordeeld. Ben je niet tevreden over de wijze van afdoening, dan kun je in hoger beroep gaan bij de burgemeester die zich laat bijstaan door een "onafhankelijke" advieskommissie.

Er valt natuurlijk heel wat te klagen over de Leidse politie, of zo'n klachtenregeling veel uitmaakt valt echter te betwijfelen. Zo'n agentje kan onder ede van alles staan te beweren, en voordat de korpsleiding of de burgemeester hem afvalt, moet er heel wat gebeuren. De praktijk is gewoon dat de kit zo'n beetje alles met je kan doen wat ze willen. Om je op te pakken weten ze altijd wel wat te verzinnen, klachten daartegen halen nix uit (je moet dan trouwens je naam noemen, dus als je dat niet wilt kun je nooit een klacht indienen), en van de officier van justitie heb je ook weinig te verwachten, die is er juist om jou in de bak te krijgen.

In het jaarverslag over 1984 van het Justitieel Klachtenburo Leidse Rechtswinkel, waar over dat jaar 109 klachten binnenkwamen, zijn wel wat leuke voorbeelden te lezen over hoe de Leidse kit tekeer gaat: "In de nacht van zondag 29 op maandag 30 april werd B., gezeten op zijn fiets, aangereden door een politiewagen. B. werd verzocht mee te gaan naar het politieburo om daar verder te praten. Aangezien hij samen met zijn vriendin was wilde hij niet mee. Toen hij zich probeerde los te trekken werd hij in zijn gezicht geslagen. De agenten kregen versterking en B. werd in een politiebuseje gegooid waar drie agenten op hem gingen zitten. In de sel werd hem gevraagd of hij mee wilde werken aan een bloedproef. Door zijn ervaringen die nacht was B. daar niet toe bereid. De arts

die inmiddels was verschenen konsta- teerde een kneuzing van een rib en diverse schaafwonden." De politie zelf vond dat ze best wel redelijk was geweest, zoals altijd. In een ander geval werd iemand tegen een muur geslagen toen hij weigerde het proses-verbaal te ondertekenen. Volgens de politie was hij alleen tegen de muur gedrukt en gekalmeerd. En als je opgepakt wordt, onder een meute katten verdwijnt en even later heb je een blauw oog, dan ben je volgens de politie ongelukkig gevallen.

Behalve alle strafrechtelijke regeltjes en zo die de politie te pas en te onpas gebruikt om je op te pakken, hebben ze ook nog hun Algemene Plaatselijke Verordening. En wat daarin allemaal niet mag: het is verboden je 's nachts op de weg te bevinden met een aanplakbiljet, plakmiddel, plakgereedschap, kalk, krijt, teer of een kleur/verfstof; zogauw een agent het nodig vindt je te bevelen in een bepaalde richting te lopen heb je dat te doen; als je gevoelens openbaart die tot wan- ordelijkheden kunnen leiden moet je dat op bevel staken; het is verbo- den stieren anders over de weg te geleiden dan geknieband en voorzien van een neuring; het is verboden een feest ed te geven indien hiervan niet tenminste 14 dagen van te voren kennis is gegeven aan de burgemees- ter; het is verboden iemand uit te jowen of na te schreeuwen; het is verboden in een raamkozijn of op een drempel of een stoep van een gebouw te zitten of te liggen, tegen een deur of een raam van een gebouw te leunen, zich zonder redelijk doel in een portiek of een poort op te houden etc etc etc.

Van de politie valt dus weinig te verwachten, maar ja dat wisten we al een tijdje. En omdat in de toe- komst de confrontaties met de poli- tie toch wel zullen blijven doorgaan (dit geldt natuurlijk niet voor hen die slapen), is het best wel fijn

om informatie over hen te hebben. Daarom hieronder als beginnetje de namen adressen en telefoonnummers van het Leidse gestaalde kader, de stillenwagens waarin ze onze demo- kratiese rechtsorde of zoiets zitten te verdedigen, en een kijkje in het nieuwe politieburo aan de Lange- gracht, dat in 1986 in gebruik wordt genomen.

STILLENWAGENS

Het gaat steeds om Opels, altijd met een dieselmotor en een schuin omhoogstaande antenne vóór op het dak.

KN-50-LN	donkergroen
LB-36-HX	donkerblauw
JH-84-GT	roestbruin
KS-59-VG	roestbruin, busje
KF-01-HP	kremkleurig
LS-22-VG	lichtblauw
KT-32-KR	wit
KN-48-XD	roestbruin
FH-14-LS	blauw volkswagenbusje, voor materiaal en zo
LF-96-KF	lichtgroen, groot model, voor de hoofdkommissaris
NG-02-JN	donkerblauw/zwart
BN-09-KG	wit

NAMEN

Waar geen plaatsnaam vermeld staat, is het gewoon Leiden, het netnummer van Leiden en Leiderdorp is 071.

- H. Mostert, Antonius Duycklaan 10^d, tel. 170409
- H.W. van Voorden, vd Boumanweg 26, Leiderdorp, 891703
- J.H. La Riviere, Magnoliadal 5, 216174
- J.A. Nap, Kapteynstraat 37, 130050
- J.A. Gelderman, Veluwemeerlaan 17, 213134
- H. de Beer, Boshof 24, 311036
- M. Mol, Elsevierstraat 16, 765846
- H. Schraa, Vrouwenweg 19, Voorschoten, 01717-1244
- J. Ebes, Platanenrode 23, 213973
- C.S. van Doesburg, Agaatlaan 485, 765032

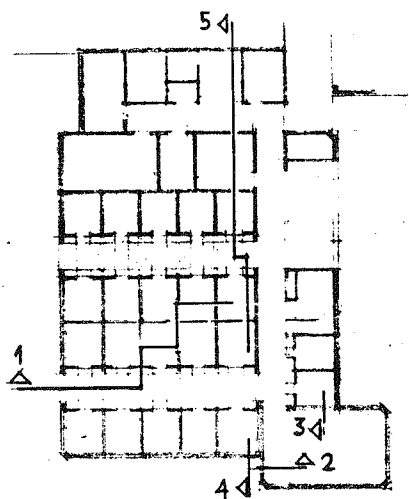

... EN ROTTERDAM

- | W. Stuijzand, Kapteynstraat 67,
140894
- | A. Vording, Smaragdlaan 48,
763655
- | C. Zirkzee, Kopervlinder 2,
210317
- | C.M. van de Burg, G. Brandtstr. 15
767928
- | D. Zandstra, Zyloordkade 11,
Leiderdorp, 410178
- | N.J. van Ooik, Schelling 10,
Leiderdorp, 894216
- | A. Kesten, Anemoonzoom 17,
Leiderdorp, 894617
- | P.C. van de Sleet, Brittenburg 60,
Leiderdorp, 890628
- | H. Langendoen, vd Marckstraat 15,
Leiderdorp, 893555
- | B.W. Kievits, Fakkelgras 6,
214295
- | B. den Boeft, K. Boudewijnkade 20,
312841
- | B.M. Vermolen, A. Kleynstraat 7,
314613
- | J. Klingerer, Iepenrode 38,
214604
- | L.J.H. Olde Juninck, Klavertuin 3,
211482
- | C. Molenaar, A. Kuyperplein 8,
891263
- | J.M.T. Hassefras, Witte Rozenstr. 17,
141688
- | K.J. de Vries, Cosmeaduin 21,
216236
- | K.Th. Cuvelier, Oude Rijn 26,
144464
- | J. Langeveld, Stadszicht 105,
210141
- | A. van der Luyt, Zoeterwoudseweg 102,
766708
- | F.B.M. van Toor, Merelstraat 31,
Leiderdorp, 891517
- | J. Ligtenberg, Huizingastraat 6,
133935

Wie we nog niet hebben gelokaliseerd:
D. Visser, J. Westbroek,
D.A. Mooiman, C.J. Tromp, J.M. Goud-
zwaard, H. 't Lam, J. Raasveld,
P.S. Scheffer, H.F. Regeer,
B. Klerks, W. Peet, H. Peet,
C.H. Frederiks, H. vd Kaaij,
D. Graveland, A. Veldmaat, L. Gorel,
R.M. van der Sommen, R.M. Koolwijk,
G. Sloopweg.

Alle aanvullende informatie begroeten we met gejuich. Als je wat hebt stuur het dan op naar De Zwarte, postbus 10233, den Haag.

het sellenblok

De Rotterdamse politie gaat het helemaal maken, want het Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft 24 augustus formeel bekrachtigd dat de gemeente 198 miljoen krijgt voor de bouw van tien nieuwe politieburoos.

Deze 198 miljoen gaat als volgt besteed worden:

Het huidige hoofdburo aan het Haagse Veer wordt fors uitgebreid.

Al sinds 1979 worden er plannen voor deze uitbreiding gemaakt.

Architect van het uiteindelijke ontwerp is Maarten Struijs.

Zijn visie is, dat een politieburo open en controleerbaar

moet zijn. Met de indeling houdt

hij zich echter niet bezig, hoe de politie in het gebouw wil functioneren is haar zaak, vindt hij.

De renovatie en de daaraan gekoppelde nieuwbouw zal de helft van de rijksbijdrage gaan opslokken.

Verder wordt het monumentale politieburo aan het Eendrachtsplein gerenoveerd. Hiervoor had de politie in november 1983 zelf 4 miljoen bij elkaar gespaard. Na de verbouwing zal hier niet alleen de geuniformeerde dienst maar ook een steungroep van de narcoticabrigade gehuisvest worden.

De bereden politie van het buro aan de Duivenvoordestraat en de hondenbrigade op het eiland Brienoord verhuizen naar een nieuw buro aan de Stoopweg.

Het buro aan de Oostervantstraat wordt vervangen door een nieuw buro aan de Duivenvoordestraat.

Aan het Zuidplein komt een groot buro. Verder worden de containers in Hoogvliet, Alexanderpolder en Prinsenland vervangen door nieuwe buroos. Zevenkamp en Ommoord krijgen een gekombineerde vestiging.

Momenteel wordt er een buro aan de Boezembocht gebouwt. Hier zal 500 man politie worden gehuisvest. Naast de diensten die er nu al zitten (wegslepen en bewaken van auto's) komen er sport-

accomodaties en kunnen er 300 slaapplekken gecreëerd worden voor de incidentele keren dat de Mobiele Eenheid gestationeerd wordt. De architect is C.G. Strien en de plannen zijn in december 1983 voorgelegd aan politie en welstandskommissie.

Tot zover de nieuwbouwplannen van de Rotterdamse politie.

Het is nogal indrukwekkend, maar de politie vindt het zelf nogal magertjes. Ze maakt aanspraak op 500 miljoen gulden voor behuizing. Dit baseert de politie op normen die het ministerie van binnenlandse zaken hanteert voor het bepalen van de voor een politiekorps noodzakelijke oppervlakte.

Het Rotterdamse korps leeft op 25.000 m² terwijl het volgens deze normen 100.000 m² is.

Verder voldoen de cellen van het Haagse Veer al twintig jaar niet meer aan rijksnormen voor de minimale oppervlakte van cellen.

FRANKRIJK EN Z'N EX-KOLONIES

Een verhaal dat van geen kanten volledig te vertellen is; zoveel papier heb ik niet eens. Daarom beperk ik me tot een paar landen waar ik zelf geweest ben -in Afrika- Eigen ervaringen dust de informatie die het Tropenmuseum over deze landen heeft.

Togo, het eerste ex-franse land waar

Niet alleen in de economische en politieke sector maar ook in militair opzicht hebben de Fransen hun invloed versterkt. Er zijn ongeveer 1000 Franse soldaten in het land. Onlangs gaf Dacko Parijs toestemming een militaire basis bij Bouar in te richten. Hier worden soldaten gelegerd die in mei het buurland Tsjaad moesten verlaten. Vanuit de Centraal Afrikaanse Republiek ziet Frankrijk nauwlettend toe op de gebeurtenissen in het door een burgeroorlog geteisterde Tsjaad.

als je inziet dat deze coöperaties opgezet worden door frans initiatief met als doel goedkope ruwe katoen naar Frankrijk te exporteren. De prijs voor balen katoen wordt van tevoren vastgesteld, zodat de coöperatieven zich niet op de wereldmarkt kunnen begeven. Een belangrijk gevolg van het verzuimen van katoen is dat de boeren niet meer de traditionele voedselgewassen verbouwen, en dus afhankelijk worden van hun katoeninkomen om eten te kunnen kopen. Op landelijk nivo is ontwikkelingshulp-geld beschikbaar voor het op-

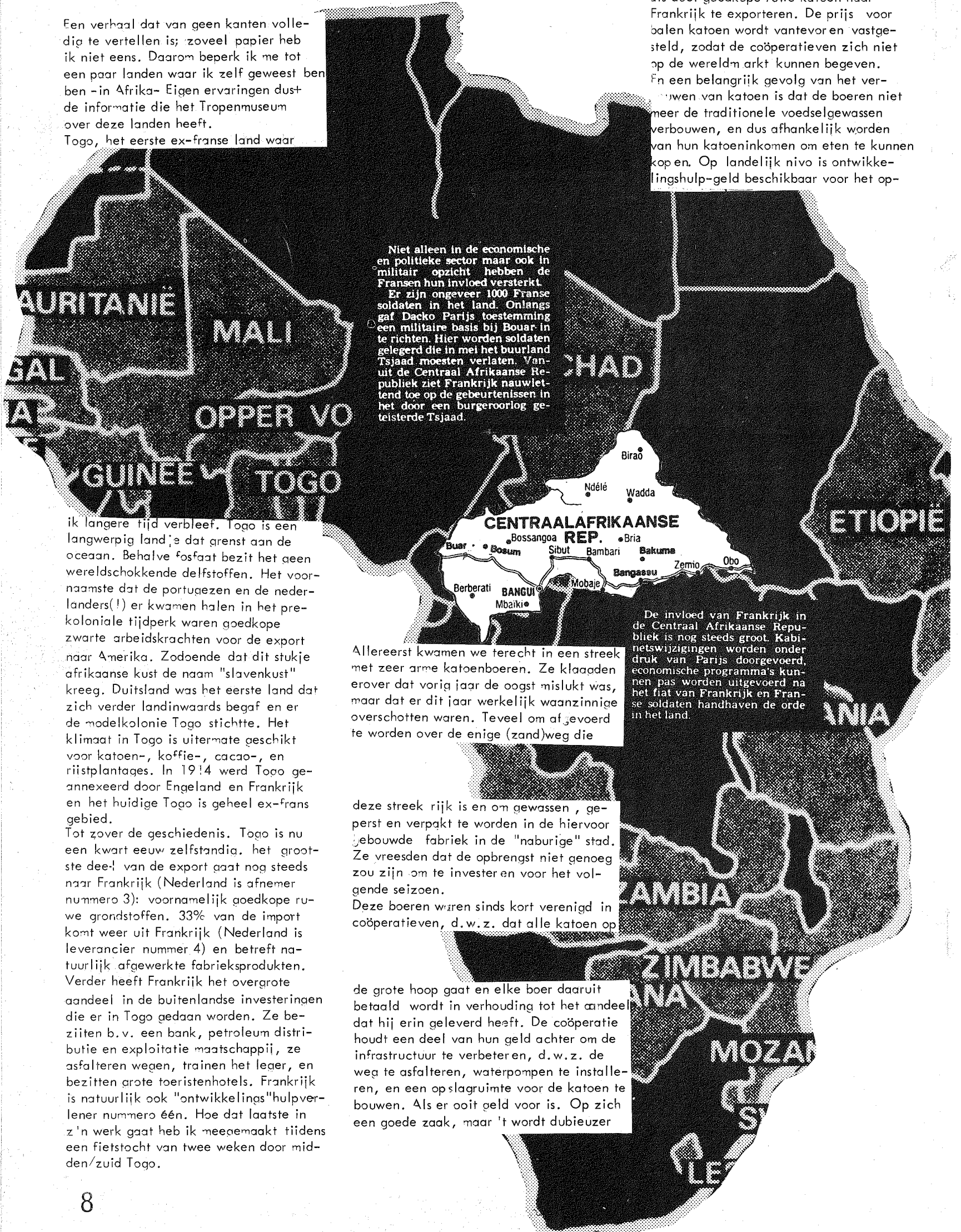
ik langere tijd verbleef. Togo is een langwerpig land, dat grenst aan de oceaan. Behalve fosfaat bezit het geen wereldschokkende delfstoffen. Het voornaamste dat de portugezen en de Nederlanders (!) er kwamen halen in het prekoloniale tijdperk waren goedkope zwarte arbeidskrachten voor de export naar Amerika. Zodoende dat dit stukje afrikaanse kust de naam "slavenkust" kreeg. Duitsland was het eerste land dat zich verder landinwaarts begaf en er de modelkolonie Togo stichtte. Het klimaat in Togo is uitermate geschikt voor katoen-, koffie-, cacao-, en rijsplantages. In 1914 werd Togo geannexeerd door Engeland en Frankrijk en het huidige Togo is geheel ex-frans gebied.

Tot zover de geschiedenis. Togo is nu een kwart eeuw zelfstandig, het grootste deel van de export gaat nog steeds naar Frankrijk (Nederland is afnemer nummer 3): voornamelijk goedkope ruwe grondstoffen. 33% van de import komt weer uit Frankrijk (Nederland is leverancier nummer 4) en betreft natuurlijk afgewerkte fabrieksprodukten. Verder heeft Frankrijk het overgrote aandeel in de buitenlandse investeringen die er in Togo gedaan worden. Ze bezitten b.v. een bank, petroleum distributie en exploitatie maatschappij, ze asfalteren wegen, trainen het leger, en bezitten grote toeristenhotels. Frankrijk is natuurlijk ook "ontwikkelings" hulpverlener nummer één. Hoe dat laatste in z'n werk gaat heb ik meemaakt tijdens een fietstocht van twee weken door midden/zuid Togo.

Allereerst kwamen we terecht in een streek met zeer arme katoenboeren. Ze klaagden erover dat vorig jaar de oogst mislukt was, maar dat er dit jaar werkelijk waanzinnige overschotten waren. Teveel om afgevoerd te worden over de enige (zand)weg die

deze streek rijk is en om gewassen, geperst en verpakt te worden in de hiervoor gebouwde fabriek in de "naburige" stad. Ze vreesden dat de opbrengst niet genoeg zou zijn om te investeren voor het volgende seizoen. Deze boeren waren sinds kort verenigd in coöperatieven, d.w.z. dat alle katoen op

de grote hoop gaat en elke boer daaruit betaald wordt in verhouding tot het aandeel dat hij erin geleverd heeft. De coöperatie houdt een deel van hun geld achter om de infrastructuur te verbeteren, d.w.z. de weg te asfalteren, waterpompen te installeren, en een opslagruimte voor de katoen te bouwen. Als er ooit geld voor is. Op zich een goede zaak, maar 't wordt dubieuzer

zetten van de coöperatieven, maar deze streek wordt bewoond door een achtergeblede klaine stam zodat er door de tiepies afrikaanse burokratie en vriendschapspolitiek nooit een cent subsidie tot hier doordringt.

Een volgende stop op de fietstocht: het "centre rural de developpement des coöperatives". Een school voor o.a. de katoenboeren. Als cursisten worden jonge, beginnende, gehuwde boeren gekozen, die nog niet zo vastgeroest zijn in de oude tradities. Ze leren hier kunstmest en pesticiden gebruiken. Hun vrouwen krijgen ondertussen les in hygiëne en voedingsleer. Na de cursus krijgt de boer een pak kunstmest mee (zijn vrouw echter geen drinkwaterinstallatie of ge-

ken is Cameroun. Ook een voormalige duitse- en daarna frans-englische kolonie. Qua binnenlandse structuur wat ingewikkelder dan Togo: er wonen zo'n 200 stammen met evenveel talen. De landstaal is gedeeltelijk frans, gedeeltelijk engels. De macht en de rijkdom is zoals gewoonlijk zeer ongelijk verdeeld over de stammen: een paar alles, de rest bijna nix. Maar het land is zo verschrikkelijk duur dat we niet te lang kunnen blijven. We horen nog wel dat dit komt omdat Frankrijk de hele import heeft gemonopoliseerd.

Door dus naar de Centraal Afrikaanse Republiek, hét toonbeeld van neokolonialisme en indirecte machtsstrijd tussen de grote mogendheden. Om te be-

ginnen met de cijfertjes: de import van de C.A.R. komt voor 58,4% uit Frankrijk en heeft een waarde van 55.000.000 am. dollars. Verder exporteert de C.A.R. 21,1% van haar goederen naar Frankrijk (cijfers uit 1982). De C.A.P. heeft een zeer liberale investeringscode t.a.v. buitenlandse belangstellenden en op 't moment is 64% van de buiten-

zond voedselpakket om haar lessen mee in praktijk te brengen), en na + twee maanden komt de instrukteur kijken of de boer de kunstmest ook echt gebruikt heeft. Middelen die bij ons met een zeker wantrouwen bekeken worden, worden daar dus op grote schaal ingevoerd. Volgens mij niet om afrikaanse boeren te verrijken (de prijs voor de katoen wordt toch buiten hun om vastgesteld) maar om de opbrengst van goedkope ruwe katoen voor de franse industrie (=werkgelegenheid=textiel=winst) te vergroten. Onnodig temelden dat het centre rural met frans geld gebouwd is.

Doorgefietst dus naar Kpalimé, de stad waar het hoofdkantoor van de Sotoco (Société Togolaise de Coton) zit. In een enorm sjiek gebouw komen we te weten dat de hele operatie gefinancierd wordt door de Credit Agricole. De directeur ervan woonde vroeger in Togo; en besloot "om volstrekt humanitaire redenen dit mooie land aldus te steunen". Volgens mij gewoon een exkoloniaaltje die op deze manier vrolijk verder gaat. Het wordt ook al snel duidelijk waar de subsidies blijven steken. Togo is opgedeeld in prefecturen en de hoofden hiervan verzinnen de meest fabeltastiese projekten om grote delen van de subsidie in de wacht te slepen en starten daar vervolgens b.v. pin-da en cacaoplantages mee ten eigen bate. Kortom een tiepies staaltje afrikaanse ontwikkelingshulp, waar uiteindelijk alleen een westers land en enkele (invloed)rijke afrikanen beter van worden. Het volgende land waar we doorheen trok-

landse bezittingen in de C.A.R. in Franse handen (in am. dollars 84.500.000) Frankrijk bezit o.a. brouwerijen, textielmolen, een citroënfabriek, en een grote agrarische en tropische houtbedrijven. Eén van de twee grote banken in de C.A.R. is frans.

Hoewel er tijdens Bokassa ook een sterke band met Frankrijk bestond (Bokassa gaf enkele grote diamantaften aan pres. Giscard d'Estaing), organiseerde Frankrijk onder druk van de wereldopinie een

coup en schoof daarbij Dacko als nieuwe eerste man naar voren.

(Bokassa had in zijn regeringsperiode het land naar de rand van de afgrond gedreven onder meer door de miljoenen kostende uitspattingen rond zijn kroning tot keizer, en voorts schond hij alle mensenrechten die Amnestie ooit bedacht heeft. De wereldopinie zette hem pas echt onder druk na de moord op enkele honderden schoolkinderen die het door hem geleverde schooluniform niet konden en wilden betalen.)

Tijdens de eerste vrije verkiezingen in 15 jaar werd Dacko gekozen tot president, een uitslag die meteen grootscheepse rellen opriep door vermeende verkiezingsfraude en door het feit dat Dacko slechts een franse strc nan was. Dit was de reden voor frankrijk om 1500 franse militairen te legeren in 2 bases in de C.A.R. Deze militairen zijn er nog steeds, en af en toe komt het tot botsingen met afrikaanse burgers. Verder zitten er op vrijwel alle ministeries franse deskundigen op sleutelposities, betaalt frankrijk een kwart van alle ambtenaren-salarissen op regeringsnivo (Als dat geen omkoperij is...), traint Frankrijk 't leger en bezit alle externe communicatielijnen. Ondertussen is de situatie in het buurland Tsjaad gespannen geworden. De islamitische kruistocht van Kadaffi (Lybie) is er doorgedrongen en franse en libische militairen raken slaags in een toch aldoor

burgeroorlog verscheurd land. Reagan -zoals altijd op kruistocht tegen alle anti-amerikaanse kruistochten- vindt het bewind Dacko te zwak om een goeie buffer te vormen tegen verdere islamitische interventies, en acht de tijd rijp om een

nieuwe coup te laten plegen. Intussen is in Frankrijk pres. Mitterand gekozen, zodat de door de regering Giscard d'Estaing gesteunde Dacko inderdaad niet veel meer is dan een fopspeen. De door de V.S. gesteunde coup van de militaire Kolingba brengt Frankrijk in eerste instantie nogal in verlegenheid in verband met de aanwezige franse militairen in de C.A.R., maar de coup slaagt zonder bloedvergieten en alle franse belangen blijven ongeschonden.

Een tiepies staaltje wereldpolitiek uitgevoerd door rijke westerse landen in een arm, zgn. onafhankelijk derde wereldland

DE WRAAK VAN JHR. MR. DE

DEEL 6: DE giganten

Op 1 maart van dit jaar stuurt Verberg, directeur-generaal energie van Economische Zaken, een strikt vertrouwelijke notitie aan Bogers(ex-DSM), Langman(ABN), en Wagner(ex-Shell). De 3 heren vormen samen met enkele topfiguren uit de elektriciteitswereld, het voorbereidende klupje dat dit voorjaar door van Aardenne was aangezocht om de bouw van de kerncentrales gesmeerd te laten verlopen. Van daar de inofficiële naam "Kommissie Smeersput". Officieel zou deze commissie pas benoemd worden ná het kamerdebat van juni. Uit de notitie is af te leiden dat in elk geval in maart de besprekingen tussen de topambtenaren van EZ en de commissie Smeersput al in volle gang waren. Vijf maart stelt Verberg zijn kamer op het Ministerie ter beschikking om met de Giganten-regeling in de hand de noodzaak van nieuwe kerncentrales te plannen.

Sinds '82 profiteren 120 elektriciteits-verslindende bedrijven in Nederland van de zogenaamde Giganten- of restitutieregeling. Volgens de giganten waren in 1982 de elektriciteitsstarieven voor grootverbruikers in het buitenland een stuk lager dan in Nederland. In het buitenland betrekken de grootverbruikers kunstmatig goedkoopgehouden atoomstroom. Net als EZ in Nederland ook al doet bij de berekening van de kostprijs van atoomstroom worden de kosten van de verwerking en opslag van het radioactief afval en b.v. de ontmanteling van de centrale buiten berekening gelaten.

De giganten wisten in 1982 bij toenmalig EZ-minister Terlouw af te dwingen dat zij elektriciteit kregen tegen dezelfde prijs als het buitenlandse atoomstroombetaling. Deze regeling kost de staat, zoals Verberg in de notitie voorrekenet in 1983 550 miljoen en in 1984 800 miljoen. Ter vergelijking: volgens berekeningen van de Graaf levert de voerdeurdelerskorting hem in het gunstigste geval 150 miljoen op!

De Europese Commissie in Brussel liet zich er niet zo gemakkelijk van overtuigen dat er bij de gigantenregeling geen sprake was van oneigenlijke concurrentievervalsende steun aan het bedrijfsleven. Verberg schrijft: (zie dokument 1)

De huidige giganteregeling is het resultaat van een deal die is gemaakt met de Europese Commissie (toen Андреева "Andrieva" heette) die de regeling tijdelijk wettelijk maakte als overbrugging diende naar de situatie waarin goedkope (kolen)vermogen beschikbaar zou komen (ultimo 1987). (dokument 1)

Januari 1988 is de giganteregeling dus afgelopen. In weerwil van de liberale ideologie dat gezonde bedrijven op eigen kracht moeten kunnen varen vlast EZ nu al op kunstgrepen om de energieverspillende en door overcapaciteit geteisterde industrie op de been te houden; van Aardenne heeft daarop sinds RSV een abonnement genomen.

De "strikt vertrouwelijke" notitie van Verberg gaat over de mogelijkheid om de energievretende industrie na 1987 te blijven subsidiëren. Voorop staat dat kernenergie moet en goedkoop is, maar pas na 1995 ter beschikking komt. Tussen 1987 en 1995 moet er 1 miljard subsidie jaarlijks uit de trukendoos van EZ getoverd worden willen de giganten niet uit de pas lopen met hun buitenlandse collega's. Een deel van dat miljard kan volgens Verberg door de giganten zelf worden opgevangen via warmte-kracht-koppeling. Maar er rest dan altijd nog een gat van 400 tot 600 miljoen per jaar. Verberg ziet het als taak en verantwoordelijkheid van de overheid dit gat te dichten.

In zijn notitie van 4 maart noemt hij 3 mogelijkheden:

1- Import van (goedkope) atoomstroom uit het buitenland. Volgens hem is dit bijkans onhaalbaar. Nederlandse elektriciteitsbedrijven zullen immers sterk afhankelijk worden van het buitenland, hetgeen tot verzet bij de bedrijven zal leiden. Bovendien: (zie dokument 2)

genoemde importen impliceren vrijwel geen gasinzet meer in centrales. Dit betekent een baten-derving van ca. f 1,5 miljard/jaar voor het rijk, terwijl het giganteprobleem nog voor 2/3 deel moet worden opgelost. (dokument 2)

2- Verlenging van de Giganten-regeling tot 1995. Voorwaarde daarvoor is dat er in 1995 een 'definitieve oplossing' (lees kernenergie) moet zijn. Anders krijgen ze daarvoor nooit toestemming van de Europese Commissie. Hoewel 'het gat dat gedicht moet worden' 400 tot 600 miljoen per jaar bedraagt, kost een verlenging van de Giganten-regeling de staat maar liefst 2,3 tot 6,4 miljard(!) per jaar. De binnelandse prijzen zijn immers gekoppeld aan wat ze voor ons aardgas aan het buitenland kunnen vragen. Zakt hier de gemiddelde aardgas prijs dan daalt ook de gemiddelde exportprijs. Zelf schrijft Verberg: (zie dokument 3)

Verlaging van de gasprijs met als gevolg extra ombuigingen van 3 à 6 mrd. per jaar wegens verminderde gasinkosten voor de staat. Dit is bijna gelijk aan de jaarlijkse uitgave voor kinderbijslag en meer dan het dubbele van de voor dit jaar geplande ombuigingen in de sociale zekerheid. (dokument 3)

3- De klein-verbruiker betaalt, ofwel in EZ-jargon: 'tariefherstructurering'. De klein-verbruikersters, dat zijn wij dus, subsidiëren 't extreem lage gigantentarief. Uit de notitie: (dokument 4)

Verhaal van enkel de giganteproblematiek op de sektor kleinverbruik leidt voor een gemiddeld gezin tot een lastenverzwaring van f 80 - f 110/jr. Dat moet worden in het licht van de woonlastenproblematiek. (dokument 4)

BRAAUW

Somt Verberg in de 2 eerste mogelijkheden 'onoverkomelijke bezwaren', 'echters&aren' en 'onhaalbaarheden', bij deze 3 mogelijkheden blijkt uit zijn woorden dat hij een extra prijsverhoging op de kleinverbruiker het meest ziet zitten.

Verberg's konklusie strookt met alle eerder gepubliceerde dokumenten:

"Een structurele oplossing van het probleem wordt alleen geboden door de bouw van goedkoop kernenergievermogen. (...) Slechts in het licht van een blijvende oplossing via voldoende kernenergie zijn overgangsmaatregelen voor de periode 1988-1995 denkbaar en misschien haalbaar."

Wanneer er geen kerncentrales gebouwd worden zijn er volgens Verberg maar 3 alternatieven:

- het verdwijnen van de energiegi-ganten uit ons land;

- "het extra verhogen van de tarieven van de kleinverbruikers zodat op die wijze a.h.w. een subsidiëring van de grootverbruikers en de giganten wordt gerealiseerd."

- "Participatie van de SEP c.q. individuele elektriciteitsbedrijven resp. industriële bedrijven in de bouw van kerncentrales elders in Europa."

Hoe de commissie Smeersput gereageerd heeft op deze notitie van Verberg is onbekend. Uit de notulen van de stafvergadering van de Directie Elektriciteit en Kernenergie blijkt echter wel dat Verberg inmiddels van plan is een 'projectwerkgroep' in te stellen voor de regeling van giganten ná 1987 met daarin een aantal topambtenaren van EZ.

Het ontwerp van de nieuwe Elektriciteitswet - ook een belangrijke schakel in het gekonkel voor de bouw van de nieuwe kerncentrales - biedt de projectwerkgroep alle ruimte de giganteregeling te verlengen. Uit al eerder gepubliceerd materiaal (zie Bluf! 178) bleek immers al waar het bij de bouw van de nieuwe kerncentrales om begonnen is: goedkope stroom voor de giganten veiligstellen, en als beloning regio-voordeel voor de kleinverbruikers in Brabant, Zeeland en Limburg.

Een detail misschien, maar typerend voor het sluwe resultaat-voetbal dat door de goedbetaalde topspelers van EZ bedreven wordt, is de wijze waarop de adviesraden en de Ministerraad ingeschakeld worden bij het door het parlement en de SEP loodsen van de op de maat van kerncentrales gesneden Elektriciteitswet.

(Zie dokument 5)

Van Aardenne zelf vat dit hele verhaal in zijn Memorie van Toelichting op de Elektriciteitswet kern-achtig samen:

"In dit verband zij er op gewezen dat (...) enige verhoging van de kleinverbruikerstarieven verantwoord is, ten gunste van een verlaging van de grootverbruikerstarieven."

(DOKUMENT 5)

5 juni 1985

EK/259/85

Procedura en tijdschema Elektriciteitswet, mede met het oog op mondeling overleg met de Kamer op 6 juni a.s.

WJA Mr. Veltman
telefoon met uildornd

1. De AER, heden in vergadering bijeen, is van mening dat zij twee vergaderingen moet wijden aan de vaststelling van het advies over de elektriciteitswet.

2. Nu ambtelijk overeenstemming met WOV is bereikt zijn er wat betreft de behandeling in de MR twee mogelijkheden:

a. voorontwerp gaat zonder MR-behandeling naar de adviesraden.

voordeel : het is vrij zeker dat het voorontwerp medio juni in de publiciteit komt en bij de AER (en de andere adviesraden) is.

vereiste : instemming van de Minister-president dat het voorontwerp niet eerst naar de MR gaat.

b. voorontwerp gaat eerst naar de MR en daarna naar de adviesraden:

voordeel : voor de buitenwereld (met name onwilde SEP-deelnemers) heeft het voorontwerp de status van een kabinetsstandpunt.

vereiste : behandeling in de MR van 21 juni (dit is voor toezending aan de AER eigenlijk al te laat); toestemming voor afwijking van de 10-dagen termijn.

risico : onvoorziene complicaties in de MR.

Een variant op de mogelijkheid b. is dat het voorontwerp tegelijk naar de MR gestuurd wordt en onderhands en vertrouwelijk naar de AER (alle leden) en de andere adviesraden; in deze variant kan de MR-behandeling nog uitlopen tot 28 juni. Formeel moet de adviesaanvraag wel uiterlijk 2 juli bij de AER en de andere adviesraden zijn.

risico : voortijdig uitlekken van het voorontwerp.

3. Advies:

Wij adviseren U mogelijkheid b. met de variant van onderhandse en vertrouwelijke toezending vooraf aan de adviesraden.

Gaarne vernemen wij Uw visie, mede gelet op de uitkomst van het mondeling overleg met de Kamer.

In geval U kiest voor mogelijkheid b. adviseren wij U een en ander in de komende MR-vergadering aan te kondigen en tevens instemming voor afwijking van de 10 dagen termijn te vragen (argument: ontstane situatie in SEP-verband en aandrang van de Kamer).

alsmede aandacht aan de SEP - kleinverbruikerstarieven met Biza, Fin. Justitie + V&O?

DIRECTORAAT-GENERAAL VOOR ENERGIE
Directie Elektriciteit en Kernenergie

De Wraak van jhr. mr. de Brauw

EN DE VROUW BAART ZIJ VOORT ?

In dit artikel wil ik aan de hand van een aantal brosjures die in de laatste tijd verschenen zijn (zie literatuurlijst) kort iets vertellen over voortplantingstechnologie, eugenetsche maatregelen, bevolkingspolitiek en de bezwaren daartegen.

Daarnaast heb ik een aantal vragen opgesteld die volgens mij centraal staan in deze problematiek, en waar volgens mij de discussie vooral op gebaseerd moet zijn. Ook probeer ik wat ideeën voor axi aan te dragen.

Reageerbuisbevruchting (IVF)

Een methode om vrouwen, die eileiderdefecten hebben, toch zwanger te laten worden.

De eicel wordt in een reageerbuis bevrucht en dan in de baarmoeder geplaatst. Aangezien de kans op succes groter is wanneer je meer eicellen tegelijk kunt bevruchten en plaatsen, krijgen vrouwen die IVF willen ondergaan eerst een hormoontherapie, zodat ze meer eicellen per ovulatie produceren. De methode is te combineren met draagmoederschap en kunstmatige inseminatie.

Bezwaren: je kunt eicellen overhouden, invriezen en voor experimenten gebruiken (bv. genemanipulatie). Er wordt selectie toegepast (zie de bezwaren onder 'eugenetica'). De voortplanting wordt steeds kunstmatiger en technischer. Het krijgen van kinderen wordt in stukjes opgedeeld en gemanipuleerd zodat vrouwen de macht over hun vruchtbaarheid kwijtraken.

... bevolkingspolitiek

Vrouwen die IVF hebben ondergaan, zeggen dat zij tot dan toe niet konden kiezen, terwijl andere (vruchtbare) vrouwen dat wel kunnen. IVF zou dus de keuzemogelijkheden van vrouwen verruimen! Maar zolang vrouwen dmv. de moederschapsideologie gekonditioneerd worden voor niets anders dan moeder/huisvrouw zijn, is dit maar een schijnkeuze. Wie als getrouwde vrouw geen kinderen wil, wordt met scheve ogen aangekeken (ontaarde, onnatuurlijke vrouw)

Kunstmatige inseminatie (KI)

Deze methode wordt gebruikt
1/ door heterovrouwen, wanneer haar man onvruchtbaar is;
2/ door homovrouwen, die toch een kind willen.

Bezwaren: je kunt dit gewoon thuis zelf doen, maar de medici hebben er ook greep op gekregen, zodat er geld aan verdiend gaat worden, het zaad wordt geselecteerd, waarover hieronder meer.

Behalve IVF en KI zijn er nog andere voortplantingstechnologieën, die nog in de kinderschoenen (!!!) staan, zoals invriezen en inplanten van embryo's, embryotransfusie, eicelfusie, kunstmatige baarmoeders en eileiders enz. De vrouw, baart zij voort?

Eugenetika

Bij gebrek aan een betere term heb ik deze gekozen als aanduiding voor een aantal zaken die in de richting gaan van selectie van genetisch materiaal, embryo's etc. Om te beginnen de selectie van zaad en eicellen, zoals die bij KI resp. IVF gebeurt. Bij IVF worden geen eicellen geplaatst die een genetisch defect vertonen. Bij KI kun je kiezen wat voor soort kind je wilt hebben. Ook is er al een zaadbank van donoren die de Nobelprijs hebben.

Erfelijkheidsvoorlichting: wanneer je erfelijke ziekten in je familie hebt en je bent bang dat je deze ook aan je kind zult overdragen, kun je je laten adviseren door een bureau voor erfelijkheidsvoorlichting.

antikonceptie voor iedereen bereikbaar wordt. Lijkt, niet is. Door bevolkingspolitiek te bedrijven hoef je de ware oorzaak van de armoede, nl. de ongelijke verdeling van rijkdom, kennis en hulpbronnen, niet aan te pakken. Bovendien is bevolkingspolitiek dikwijls racisties: bijv. in Zuid-

Over erfelijkheidsvoorlichting: Dit wordt gedaan bij vrouwen boven de 37, omdat die een verhoogd risico hebben voor het krijgen van een kind met een afwijking, m.n. syndroom van Down (mongooltje), en bij andere vrouwen, bv. die met erfelijke ziektes in de familie.

genemanipulatie: de mogelijkheid om de genetische structuur van cellen te wijzigen, zodat bepaalde erfelijke ziektes kunnen worden voorkomen. In principe is er echter nog veel meer te wijzigen. Bezwaren: deze methodes leiden er toe dat men gaat proberen steeds perfectere mensen te maken.

In een 'humangenetische Beratungsstelle' in Duitsland werd de hele familie van mensen die om advies over erfelijkheid kwamen, doorgeleefd, en mensen die niet in de categorie Mien of Jan Modaal vielen (bijv. 'vader is drinker', 'broer nerveus', 'ouders gescheiden', 'grootvader pleegde zelfmoord', 'zijzelf heeft last van ongecontroleerde woedeaanvallen') werd aangeraden zich te laten steriliseren/aborteren.

Bevolkingspolitiek

Omdat de wereldbevolking zo hard groeit en er steeds meer honger komt, lijkt het fantasties als

Onze grootouders
den wel wat anders
hun hoofd dan
rikheidsrisico's.

Een eigen huis, een man
die van haar houdt en
kinderen zouden haar
wel eens kunnen
reddend, zei ik

grootouders was erfelijkheid
van vader en de krullen
Dat erfelijkheid ook een
stelijke afwijking kan
d men liever niet

antikonceptie voor iedereen bereikbaar wordt. Lijkt, niet is. Door bevolkingspolitiek te bedrijven hoef je de ware oorzaak van de armoede, nl. de ongelijke verdeling van rijkdom, kennis en hulpbronnen, niet aan te pakken.

Bovendien is bevolkingspolitiek dikwijls racisties: bijv. in Zuid-

Afrika wordt zwarte vrouwen aangeraden antikonceptie toe te passen terwijl witte vrouwen juist aangemoedigd wordt kinderen te krijgen (kindermeisjes zat). In Puerto Rico (min of meer een stuk van de V.S., de bewoners hebben echter geen stem in de Amerikaanse politiek) is 40% van de (meest zwarte)vrouwen gesteriliseerd, en in de V.S. worden Indiaanse vrouwen aan de lopende band gesteriliseerd, zonder te weten wat het precies inhoudt, of zonder überhaupt te weten dat het gebeurt (bijv. na bevalling of operatie). Ook over andere voorbehoedsmiddelen worden vrouwen in de derde wereld slecht geïnformeerd, bovendien is de keus niet zo ruim als in het westen, de meeste landen kennen maar een of twee methoden. Dit zijn dan vaak ook middelen die voor die vrouwen helemaal niet geschikt zijn. De pil levert voor slecht gevoede vrouwen veel meer bijverschijnselen op dan voor goed gevoede westerse vrouwen. In derde wereldlanden is ook het medisch toezicht op pil of spiraalgebruik erbarmelijk, met alle nare gevolgen vandien.

afrika wordt zwarte vrouwen aangeraden antikonceptie toe te passen terwijl witte vrouwen juist aangemoedigd wordt kinderen te krijgen (kindermeisjes zat). In Puerto Rico (min of meer een stuk van de V.S., de bewoners hebben echter geen stem in de Amerikaanse politiek) is 40% van de (meest zwarte)vrouwen gesteriliseerd, en in de V.S. worden Indiaanse vrouwen aan de lopende band gesteriliseerd, zonder te weten wat het precies inhoudt, of zonder überhaupt te weten dat het gebeurt (bijv. na bevalling of operatie). Ook over andere voorbehoedsmiddelen worden vrouwen in de derde wereld slecht geïnformeerd, bovendien is de keus niet zo ruim als in het westen, de meeste landen kennen maar een of twee methoden. Dit zijn dan vaak ook middelen die voor die vrouwen helemaal niet geschikt zijn. De pil levert voor slecht gevoede vrouwen veel meer bijverschijnselen op dan voor goed gevoede westerse vrouwen. In derde wereldlanden is ook het medisch toezicht op pil of spiraalgebruik erbarmelijk, met alle nare gevolgen vandien.

Tenslotte worden vrouwen door degenen die het beleid maken niet als individuen gezien maar als 'family planning akseptors' die je op de een of andere manier duidelijk moet kunnen maken dat ze toch echt beter de pil kunnen slikken dan almaar kinderen krijgen. Daarom worden er vaak aanmoedigingspremies ingesteld zodat vrouwen zich laten steriliseren of een spiraal laten plaatsen.

Antikonseptie

Vragen

- *willen we de voortplanting wel steeds technologischer en kunstmatiger maken?
  - *is techniek in principe neutraal, dwz. is het prima om methoden te ontwikkelen om onvruchtbare vrouwen te helpen kinderen te krijgen?
  - *waar ligt de grens tussen individuele verschillen en afwijkingen? Op een gegeven moment wordt het mogelijk om alle ongewenste (door wie overigens ongewenste?) genetische en biologische eigenschappen te wijzigen. Is het wenselijk om alle mongooltjes, doven, bijzienden, te kleine, te zwakke mensen voor de geboorte te elimineren?
  - *moeten vrouwen de mogelijkheid om nieuw leven te produceren afstaan aan de medici, terwijl ze op andere terreinen nog steeds weinig macht hebben?
- Genoeg stof tot nadenken en discussiëren lijkt me.

AXI

Bij het hierboven genoemde buro voor erfelijkheidsvoorlichting in Duitsland deed een vrouwen-groep een inval en nam het archief mee, waar de dubieuze praktijken van dit buro uitvoerig beschreven werden. De adviezen tot sterilisatie/abortus bij vrouwen die niet helemaal in het bekrompen wereldbeeld van de betrokken arts pasten werden gepubliceerd. Wat niet voor publikatie geschikt was werd dmv. afgewerkte olie en verf onbruikbaar gemaakt. De kliniek is inmiddels gesloten!

Door de moederschapsideologie te bestrijden, bestrijd je ook de voortplantingstechnologie. Wanneer vrouwen meer mogelijkheden krijgen zich buiten gezin te ontplooien, worden voortplantingstechnologieën overbodig.

Axi's bij chemische en biotechnologische bedrijven en ziekenhuizen, met goeie persverklaringen, lijken me ook wel wat.

Ook lijkt het me goed om de discussie met artsen, aanstaande reageerbuismoeders enz. aan te gaan. Stukjes in kranten en damesbladen bijvoorbeeld.

In het algemeen denk ik dat het goed is om de macht van de medische stand aan te pakken door te zorgen dat je zelf meer weet over je lijf, en wat er mee aan de hand is. Dan kan misschien het experimenteren en beslissen over de ruggen van de mensen heen tegen gegaan worden.

Literatuurlijst

- Bluf! 182, 183, 185 191.
- Zwarte 20 en 38.
- Materialien gegen Bevölkerungspolitik (van: Frauen gegen Bevölkerungspolitik, Hamburg 1985)
- Technologie als wapen (boekhandel Slagerzicht, Groningen, 1985)
- Wetenschap & samenleving 1985, nr.6 (temanummer "En de vrouw baart zij voort? over voortplantingstechnologie")

Teddy
59,95
felina

"EN VERTEL JE HET NU OOK AAN PRENATAI!"

Ja, gewoon om te helpen!

Voorbehoeden in Nederland lijkt prima: je kan kiezen uit een ruim assortiment, het zit bijna allemaal in het ziekenfondspakket, je kunt alle informatie krijgen die je hebben wilt, prima toch. Nou nee.

Je kunt geen boek over dit onderwerp openslaan of er wordt geroepen dat de pil een prima uitvinding is, en dat 't zo'n bevrijding voor vrouwen betekent. Zelfs het boek Speelse liefde van Alex Comfort, N.B. een anarchist, is hierop geen uitzondering:

"Omdat geen enkele andere methode volledig betrouwbaar is, zullen vrouwen, die eenmaal de zekerheid van de pil ervaren hebben, niet naar de vroegere onzekerheid terugkeren."

O, wijze meneer zal wel even vertellen wat ik moet ervaren.

Mijn ervaring met 4 jaar pil is veel minder positief: ik voel me vervreemd van m'n lijf, gestuurd door chemie waarvan de bijeffecten me elke keer weer in verwarring brengen. Vrijen betekent automatiseren naaien, want je kan toch niet zwanger worden.

Na met de pil gestopt te zijn voel ik me nooit meer depressief, en doordat ik overstap op een natuurlijke methode van antikonseptie (ritme-methode), ga ik veel meer begrijpen van wat er tijdens m'n cyclus precies gebeurt.

En dan lees ik bij Alex Comfort weer, dat 'de' ritmemethode (hij noemt het vatikaans roulette) het niet verdient serieus in overweging genomen te worden. Alweer dat vingertje! Van dat hele boek krijg ik trouwens de kriebels. Niks spel-se liefde. Je voelt je een soort deviant als je 't uit hebt. Want enerzijds zegt C. wel dat "onze voorstelling van sex teveel genitaal benadrukt is", maar twee bladzijden verder staat dan: "het hoofd-gerecht (hij richt z'n boek in als een soort kookboek met voorgerechten hoofdgerechten en sauzen) is echter nog steeds liefdevolle, ongeremde koitus. Het klapstuk is de goeie ouwe zendingenhouding met gemeenschappelijk orgasme".

Geen wonder dat meneer Comfort tegen de ritme-methode is! Dan kun je immers niet altijd naaien.

Stoppen met de pil was voor mij een persoonlijke daad die ook als politieke axi werkt:

omdat je zowel de chemiefabrikanten ondergraaft als de traditionele seksualiteit ter discussie stelt.

STERILISATIE

In Frankrijk is er een campagne bezig, omdat de geboortes daar drasties terug lopen. Ze zijn bang dat er over 20 of 30 jaar niet genoeg produktie krachten meer zijn. De campagne bestaat o.a. uit posters met de tekst: "Il n'y a pas que la sex dans la vie" (er is meer als een wippie in het leven). Mag het ietsje meer zijn? Nee dank u, dus.

.. "Frankrijk heeft kinderen nodig" ..

Mijn huisarts is verbaasd over de zekerheid waarmee ik een verwijsbriefje probeer los te peuteren voor de gynaecologe. Ja, ik weet dat sterilisatie een hele definitieve keuze is voor iemand van mijn leeftijd. En de herstel-operatie heel moeilijk en heel duur. (Herstel-operatie? Wat nou herstel-operatie. Alsof ik zeker spijt ga krijgen van mijn beslissing). Ik knik en geef hem twee uur lang gelijk, maar blijf voet bij stuk houden. Ik ben ondertussen gewend geraakt aan dit soort gesprekken. Met de tanden op elkaar geklemd draai ik al mijn argumenten nog us af.

En ik krijg "mijn verwijsbriefje" voornamelijk omdat ik "allergisch" ben voor andere voorbehoedsmiddelen.

Twee weken later zit ik in de wachtkamer van de gynaecologe in het Rode Kruis ziekenhuis. De wachtkamer zit vol met zwangere vrouwen

en de muur hangt vol met geboortekaartjes. Ik voel al rattigheid. Als ik binnen wordt geroepen mag ik nog net gaan zitten, want voordat ik ook maar een woord gezegd heb, wordt mij al verteld dat zij écht de verantwoording niet wil dragen om zo'n jong meisje te steriliseren. Zij weet uit eigen ervaring bla bla bla. Tegensputteren helpt niet. Ik word bozer en bozer, maar ik zie wel in dat ik haar niet kan dwingen. Oke. Als zij het niet wil doen. Ik krijg het adres van een particuliere kliniek in Leiden. Ik bel direkt.

'Ik vind het leven heerlijk
als ik alles om mij heen heb

waarvan ik houd.

"U wilt gesteriliseerd worden, mevrouw? Dat kan. Hoe-oud bent u? "oh".

Het kwam weleens voor dat ze meisjes van 21 steriliseren, ja. Maar dan moest ik wel eerst een brief schrijven met mijn motivatie en die daarna toelichten bij een psychologe. Je bent namelijk een beetje gek als je (als meisje zeker) zo jong gesteriliseerd wil worden. Je hoort als mens in het algemeen de behoefte te hebben om iets van jezelf op de wereld te zetten, iets waar je in voortleeft, iets dat zorgt dat ons ras niet uitsterft.

En als vrouw word je dan ook nog eens verondersteld "moederinstincten" te hebben.

Want eens meisje, komt de prins op het witte paard en dan sticht je een gezinnetje en dan leef je nog lang en gelukkig.

Ik schrijf die brief met motivatie. Ik trek mijn hoge hakken aan naar de psychologe, zette m'n volwassen gezicht op en rol er doorheen.

De uiteindelijke operatie was onder plaatselijke verdoving en stelde niet zoveel voor.

Wel kostte 't me 495 pieken, omdat het een particuliere kliniek was, niet aangesloten bij de ziekenfondsen. Ik heb desondanks een claim ingediend bij het ziekenfonds, omdat ik vind dat ik recht op dat geld, in een gewoon ziekenhuis was het gratis geweest.

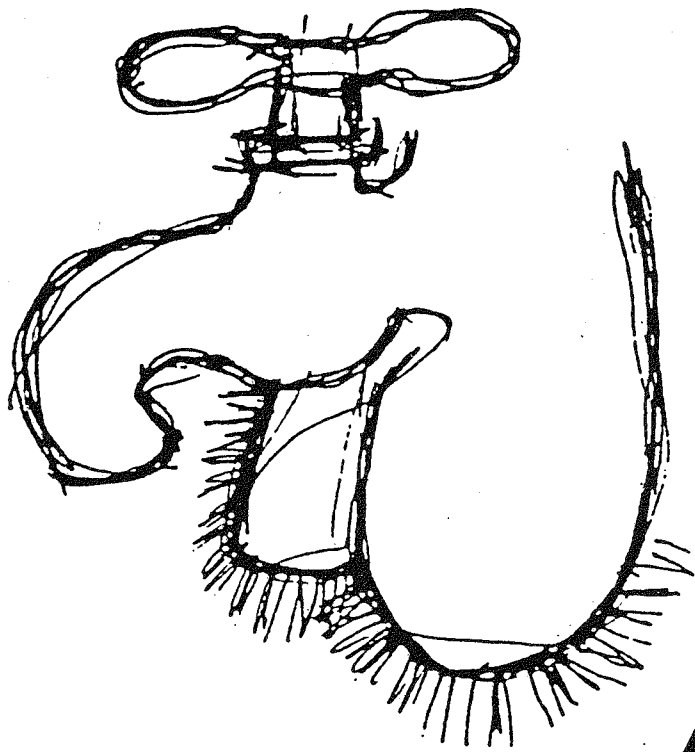
Achteraf gezien was het een kwestie van even kwaad maken en volhouden, een kwestie van tactiek; je persoonlijke argumenten zoveel mogelijk op de voorgrond en de maatschappelijke op de achtergrond. Ik wil niet bagatelliseren dat je heel goed na moet denken over de beslissing sterilisatie ja of nee, maar ik ben wel cynies geworden van overal hetzelfde gezeur, het gespit in mijn verleden en sexleven (op zoek naar trauma's), van het niet serieus genomen worden.

Informatie over sterilisatie bij mannen of vrouwen

Stimezokliniek
Kort Rapenburg 1
Leiden tel: 071-126941
of
van Beverninkstraat 134
Den Haag tel: 070-512341

Mijn man, mijn kinderen,
mijn terriërs,
mijn kleren, en mijn diamanten!

DE "CHALEUR"-GROEP

Voor een normale spermaproductie van het lichaam is een temperatuur van de testikels nodig, die 2°C lager is dan de normale lichaamstemperatuur. Mannen, bij wie de testikels in de groeiperiode niet uit het lichaam in de balzak zijn "afgedaald", zijn onvruchtbaar. Met dit fenomeen is al in 1912 de Zwitserse arts Martha Voegele gaan werken. Zij liet mannen in 45° heet water gedurende bijna 2 uur baden. Na 3 weken waren die onvruchtbaar en dit hield ongeveer een half jaar stand. In 1941 constateerden MacLeod & Hotchkiss hetzelfde. ARDECOM werkt nu met "thermische slips" om hetzelfde effect op een gemakkelijkere manier te bereiken.

KLOOTZAK!

Wanneer er over geboorteregeling en geboortebeperving gesproken wordt, heeft men het in de eerste plaats over de vrouw en het vrouwelijk baarmechanisme.

En dagelijks worden we opnieuw in deze opvatting bevestigd door een gigantische research- en produktie-apparaat, dat haar experimenten op dit gebied niet alleen tot ratten beperkt en dat zijn winsten kamofleert met humanitaire doelstellingen.

Hoogtepunt (en tegelijkertijd dieptepunt) van de vermaatschappelijking van deze opvattingen was in de 60er en 70er jaren de claim van de vrouwenemancipatiebeweging, met de door de industrie aangeboden voorbehoedsmiddelen het zelfbeschikkingsrecht over het eigen lijf te verwerven; vrij onder het motto "Jouw verkrachting is niet langer meer mijn verwachting!"

De verantwoordelijkheid van de man in het gehele verwekkingsproces staat eigenlijk nauwelijks ter discussie; ook nu nog niet. Mannensolidariteit in de strijd voor liberalisering van de abortuswetgeving was ook niet veel meer dan collecteren voor het ANC bij de ingang van de NMB-filiaalen.

BEVRUCHTINGSBEPERKING

"Wanneer een man op gegeven moment geen kind wil verwekken en dit een eigen en zelfstandig besluit van hem is, is het dan niet heel logies dat hij dan ook zelf wat onderneemt om onvruchtbaar te worden?" Met deze vraagstelling en bevestigend antwoord hierop is de Franse groep ARDECOM (association pour la recherche et le developpement de la contraception masculine) al een tiental jaren aan de slag om vruchtbaarheidsbepervende methoden voor mannen te ontwikkelen, die de verantwoordelijkheid niet gewoon aan

de vrouw wil overlaten (en die geen genoegen nemen met het preservatief en de coïtus interruptus). Het is niet een kwestie van machtspositie of herovering van een terrein dat de vrouwenbeweging net heeft verworven. In tegendeel. De contraceptie van de man laat duidelijk diens tekortkomingen zien wat betreft zijn rol als vader en zijn verhouding tot kinderen.

De mensen van ARDECOM zijn zich er ook wel terdege van bewust, dat op maatschappelijk niveau de contraceptie van de man die van de vrouw nooit kan vervangen. "Het kan alleen maar een aanvulling betekenen". De mannelijke contraceptie is nog steeds in een experimenteerfase, de toepassing ervan is nogal gekompliceerd en erg duur.

ARDECOM werkt met twee methoden, de pil en de balzakverwarming (scrotale hyperthermie). In 1980 waren zo'n vijftig mannen in een experiment betrokken; op het ogenblik doen meer dan zestig er aan mee.

Met de pil voor de man ontstaat er een tegenstrijdigheid, want blijkbaar willen de mannen niet leren uit de grote bezwaren die bij veel vrouwen zijn gerezen tegen het gebruik van hormoonpreparaten als contraceptie.

Of de bezwaren dezelfde moeten zijn, is een vraag die veel te weinig onderzocht wordt. En dit is te wijten aan de farmaceutische industrie. "Op dit moment is de farmaceutische industrie niet bereid, grote sommen geld in de ontwikkeling van contraceptiva voor mannen te investeren, omdat het nog niet duidelijk is of die middelen ook geaccepteerd zullen worden en of ze zich laten verkopen." (European Medical Research Council, 1981).

Omdat het "chaleur"-groepje nogal klein is konden tot nu toe weinig gefundeerde resultaten gepubliceerd worden.

Ook in Zürich zijn in het afgelopen jaar een paar experimenten begonnen met tot nu toe het zelfde magere resultaat: geen publiciteit. De belofte om met de onderzoeksresultaten naar buiten te komen klemt op het punt van onenigheid binnen de groep proefpersonen; de betekenis van de onderzoeksresultaten is sterk afhankelijk van de motivatie van de deelnemers aan het experiment.

Toch lijkt het mij niet zinnig om op een verslag te wachten; ook hier kunnen we toch beginnen?

WOONKOSTEN TOESLAG!

Eerder stonden er stukken over de WKT in de Zwarte's 21, 28 en 33. Het laatste nieuws was, dat de kombi Klein Links een brief met een aantal vragen over de toepassing van de WKT in Den Haag aan de gemeenteraad had gestuurd. Die vragen waren: 1 Is het college op de hoogte hoe de GSD Haarlem de WKT bedoeld in art. 6a BLN hanteert? 2 Op welke schaal wordt er in Den Haag een beroep gedaan op de WKT? 3 Op welke wijze maakt de GSD Den Haag gebruik van de mogelijkheden van dit artikel? 4 Is het college bereid om in het kader van een grotere aandacht voor de positie van de minima een soepele toepassing van de WKT te bevorderen vergelijkbaar met Haarlem?

Op deze vragen is door het college geantwoord, maar net als bij het verzet tegen de voordeurkortingen weigert de gemeenteraad haar nek uit te steken en loopt ze braaf in de pas met het regeringsbeleid. Hier zijn hun antwoorden; 1 Het is ons bekend dat de G.S.M. Haarlem in overleg met het Ministerie van So/Za en Werkgelegenheid heeft willen komen tot extra bijstandsverlening aan kamerbewoner/sters met een hoge kamerhuur.

Een dergelijke categorale toepassing is echter bij de Rijksconsulent Noord-Holland op onoverkomelijke bezwaren gestuit. 2 Het is niet bekend hoeveel kamerbewoner/sters een beroep doen op bijstand voor extra hoge huur (van kamer), omdat deze verzoeken niet categoriaal worden geregistreerd. Wel wordt in een aantal individuele gevallen op grond van een sociale en/of mediese

indicatie extra bijstand verstrekt voor zeer hoge kamerhuur. 3 De GSD houdt zich bij de uitvoering van de regeling aan de bepalingen van het BLN, hetgeen t.a.v. kamerbewoner/sters betekent dat geen extra bijstand wordt verstrekt voor een hoge kamerhuur, tenzij indivi. mediese en/of sociale omstandigheden een uitzondering noodzakelijk maakt. 4 Wij zien mede getet op de bezwaren van het ministerie bij de aktie van de gemeente Haarlem, geen andere mogelijkheid mogelijkheden om tot een andere uitvoering van de WKT tegeling over te gaan.

Geen onverwachte antwoorden, gezien het verdere haagse beleid t.a.v. kamerbewoner/sters bijvoorbeeld de extra drempel op inschrijving bij volkshuisvesting door daar 25 piek voor te vragen en het feit dat een regeling over de handel en wandel van de nonkommerciële kamerburo's al jarenlang in de ijskast is verstopt enz. Ook t.a.v. kortingen op de uitkeringen is het beleid van de GSD Den Haag zeer rigoreus en zijn een aantal normeringen zwaarder geïnterpreteerd dan in andere gemeenten.

In overleg met Klein Links zullen in ieder geval de Jongerenbeweging en de Sociale Joenit verder gaan met het doen van proefaanvragen bij de GSD. Waarschijnlijk zullen de andere clubs die meededen: MAIC, Wetswinkel, HAK en Woon/Werkwinkel ook verder willen om te bekijken, wat voor ruimte er in het gemeentebeleid zit om de toepassing van de WKT zo soepel mo-

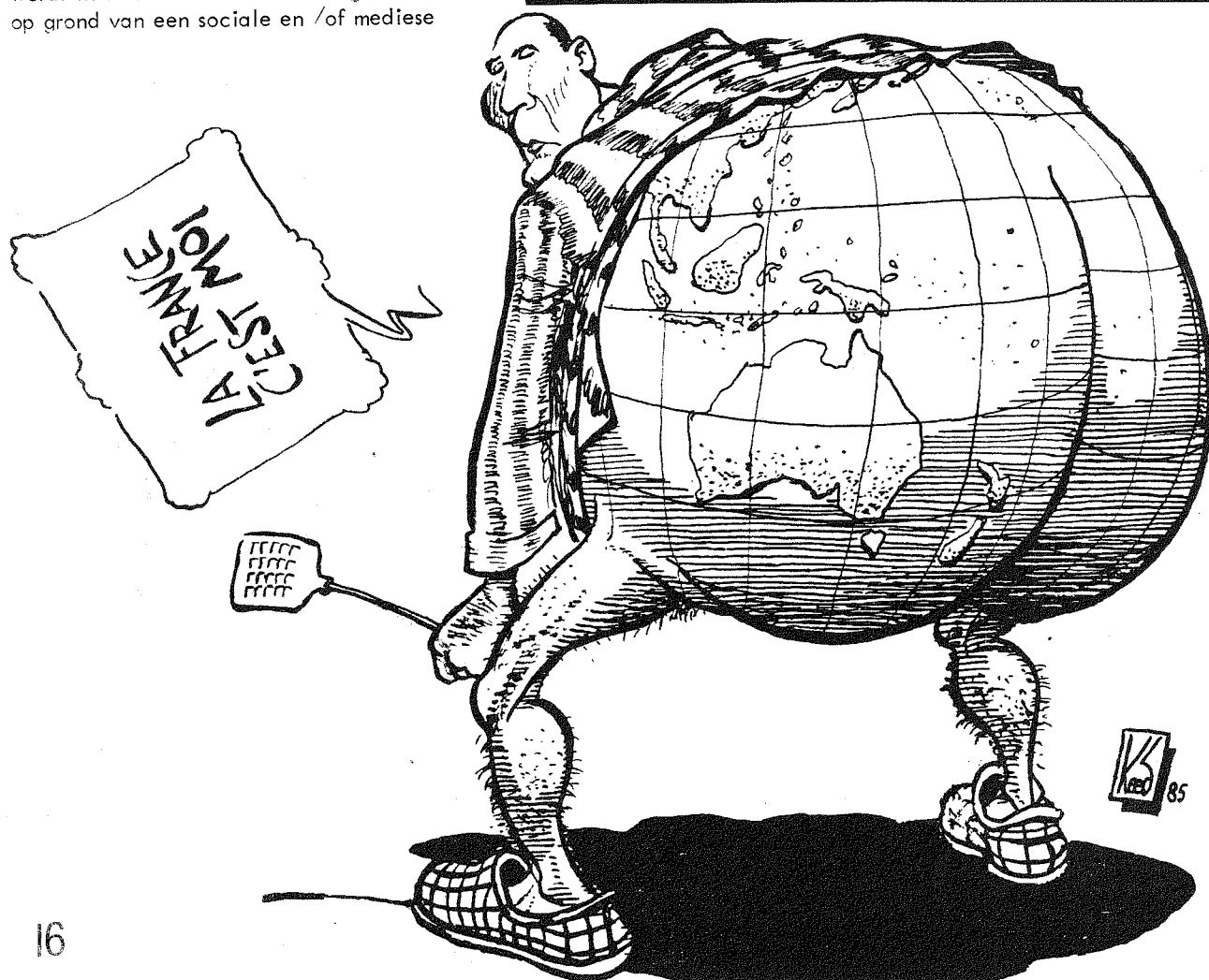
gelijk te maken. Aangezien de vorige personen die een proefaanvraag hadden gedaan, onvindbaar zijn, is niet duidelijk of er beroep is aangetekend tegen de waarschijnlijke afwijzingen. (zelfs dat is niet echt zeker).

We zijn dus dringend op zoek naar mensen die denken zo'n proefaanvraag te kunnen doen.

Zeker nu de all-in norm in de bijstand helemaal losgelaten is, is het belangrijk van de WKT een recht voor alle kamerbewoner/sters te maken, die met hun huur boven het vastgestelde huurcomponent van de bijstandsuitkering zitten. Die normbedragen zijn voor mensen van 18 t/m 20 f156,-, voor 21 jaar f170,- en voor 22 jaar 194,- en alles daarboven 222,50 zo ongeveer. Iedereen die met zijn/haar kale huur boven deze bedragen zit en geen beroep kan doen op individuele huursubsidie, omdat het geen zelfstandige huisvesting betreft, zou in georganiseerd verband een aanvraag bij de GSD in moeten dienen. Kom dus langs bij één van de eerdergenoemde club's.

Binnenkort wat meer informatie hoe het landelijk loopt met de akties rond de woonkostentoeslag.

ROB

Podiumdichters? Wat zijn dat? Dichters die het (hun dichtkunstje) op het podium doen. Ten gehore brengen. Iets zinnigers is er niet over te zeggen. Meneer Van Dale kent het woord niet eens.

Toch zal ik een poging wagen om het fenomeen wat meer handjes en voetjes te geven.

De top van het vaderlandse podiumgebeuren mag bekend worden geacht: Bart Chabot, Jules Deelder, Johnny van Doorn, Edgar Cairo, Ton Lebbink, Diane Ozon, Herman Brand en nog enkelen. Om dan terug te komen op de omschrijving in de eerste allinea: wat is de overeenkomst tussen Jules Deelder en Edqar Cairo?

Op zondag 27 oktober strijkt de H.J. van de Bijl-groep neer op de podia van KORZO, prinsestraat 44, Den Haag.

De subtop van het nederlandse podiumgebeuren, waarvan er sommigen al in het regionale wereldje bekendheid genieten. Zoals: Dorpsoudste de Jong - medewerker van de Bluf!, die ook elke avond van de Bluf!tour op het podium staat.

Rik van Boeckel - die schitterde op de Zwartebenefiet in De Haag. Jaap Blonk - die een prachtige uitvoering gaf van de Ursonate van Kurt Schwitters op het vierjarig bestaan van de Blauwe Aanslag.

Erik Lindner & Richard Wat - die luidruchtig schitterden op de benefiet voor Tegengas in het CLD. Smaakstaal - teksten van Lucebert op muziek gezet, uitgevoerd op de anti.paus manifestatie in De Haag. Adriaan Bontebal - medewerker van dit blad en onlangs nog op het podium bij de voordeurdelers manifestatie in Rotterdam.

Daarnaast treden nog op: Pieter Boskma, Koos Dalstra, A.H. De-top (ook aanwezig bij het vierjarig bestaan van de Aanslag), Wim Kannekens, Wim Kauffman, Frank Starik, Paul van der Steen en Willem Woelwater.

Tesamen met een aantal muzikanten brengen zij zo'n zeventien 'acts'.

En misschien is het daarna duidelijk wat een podiumdichter zou kunnen zijn.....

(In het komende dubbelnummer van 'Tresspassers W' zal een uitgebreid artikel over 'podiumdichters' van de hand van Rik van Boeckel staan).

SPONTIES

Verliefd worden is als het inkeilen van de ruiten van een bankgebouw:

eerste doen, dan denken.

bontebal

bij de voorpagina

Het ligt in de bedoeling de voorkant van de Zwarte voortaan door kunstenaars te laten maken, of wat daar voor doorgaat. Dit nummer dan voor de eerste maal.

GRENZEN VAN DE FOTOGRAFIE

Fred Balhuizen werkt sinds 1979 met fotografie. Altijd is hij op zoek geweest naar de grenzen van de fotografie. In 1981 kwam hij naar buiten met copy-art. Sindsdien heeft hij zich voornamelijk beziggehouden met het bewerken van foto's al dan niet via de copieermachine.

In de zomer van dit jaar werkte Balhuizen met pastel. Resultaten daarvan zijn in de maand november te zien in koffiehuis-galerie Fenix aan de Botermarkt in Leiden.

Soms heel sumier, subtiel aangebrachte pastel, soms is de foto bijna helemaal weggekrijt. Effekt varieert van schokkend, via komisch tot romantisch.

Een ander deel van de tentoonstelling bestaat uit werk dat nog maar net droog is. Twee foto's in één lijst met opvallende titels, die slaan op het kleine verschil tussen de twee foto's. Weer is het effekt romantisch, tragisch of komisch.

De titels variëren van 'Movement for a camera' tot 'Movement for Dorothy, camera and T-shirt'.

Vermeldt dient nog te worden dat het een verkooptentoonstelling betreft. De prijzen variëren van f35,- tot f75,- inclusief lijst.

U kunt dan het kunstwerkje met lijst en al van de muur halen en, uiteraard na afrekening, direkt mee naar huis nemen.

Precies! Dat bedoel ik. Buiten het feit dat ze beiden hun teksten op het podium brengen is elke overeenkomst ver te zoeken.

Het handjes en voetjes geven kan daarom alleen maar in termen van 'vaak', 'meestal' of 'veel van hen'. Bij deze.

Vaak zit er een hoop humor in de teksten. De aandacht moet gepakt worden en vast worden gehouden. En hoe kan dat beter dan met een grap en een grol in een volgepakte zaal van het plaatselijke jeugdthunk? Bij velen hoor je, dat er een hoop politiek in de teksten wordt gestopt. Hoewel dat juist bij boven opgesomde top niet zo vaak het geval is. (Zal ik dan toch maar die gedichten schrappen?).

Er wordt praktisch niet gewerkt met de bestaande vormen. Sonnet, rondeel, kwatrijn; de vrije vorm heeft veruit de overhand.

Vaak wordt er gebruikt gemaakt van muziek. Soms live, meestal door middel van cassettes.

Enfin. Zo weet ik er nog wel een paar. Je kan het beter maar eens gaan bekijken:

ALARM - DEMONSTRATIE

26 OKTOBER

MASSAAL NAAR DEN HAAG

Miljoenen mensen in Nederland zijn tegen plaatsing van 48 kruisraketten op Nederlands grondgebied. Het Volkspetitionnement zal nogmaals uitwijzen dat de meerderheid tegen plaatsing is.

Op 26 oktober zal het resultaat van het Volkspetitionnement op een afsluitende manifestatie worden gepresenteerd. We roepen iedereen op hier massaal bij aanwezig te zijn en nogmaals een dringend beroep te doen op regering en parlement om de akties te honoreren met definitief afstel van plaatsing.

Het is vrijwel zeker dat de regering Lubbers geen gehoor wil geven aan de oprechte eis van de meerderheid van de bevolking. In de miljoenen-nota van 1986 is al 200 miljoen gereserveerd voor de bouw in Woensdrecht. Daarom wordt voorafgaande aan de KKN-manifestatie een alarm-demonstratie georganiseerd.

Niemand kan ontkennen dat dit kabinet zich zowel in het verleden als nu, een gretig voorstander heeft getoond/toont van kruisraketten. Vanaf 1979 heeft het een rookgordijnen-politiek gevoerd. Dat begon met het zogenaamde 'dubbelbesluit' (onderhandelen en tegelijkertijd nieuwe atoomwapens plaatsen). De vredesbeweging eist(e) daartegenover eenzijdige ontwapeningsstappen van de overheid: geen kruisraketten.

Tegenover de sterk groeiende beweging is sinds 1979, het jaar van het NAVO dubbelbesluit een uitputtingsstrategie gevolgd, door het definitief besluit steeds uit te stellen. Ook vorig jaar juni werd - opnieuw - een soort 'uitstel-besluit' genomen. De werkelijke inhoud van het besluit is echter duidelijk: dit kabinet is vierkant vóór plaatsing van kruisraketten.

NIET NAIEF, WEL AKTIEF

Het is daarom méér dan geboden alert te blijven. Op 1 november zal de regering alle mogelijke moeite doen definitief te besluiten dat nieuwe atoomwapens op Nederlands grondgebied worden toegelaten.

Al eerder liet dit kabinet zien er absoluut niet voor terug te schrikken haar eigen wensen door te drukken tegen de meerderheid van de bevolking in. Iedereen weet dat de uitkomst van de 'Brede Maatschappelijke Discussie' over energie een bevestiging opleverde van wat de Zand-Kernenergie-Beweging met jarenlang verzet had bewezen: de meerderheid wil geen kernenergie omdat het onherstelbare schade toebrengt aan milieu en nageslacht.

Toch is nu besloten tot de bouw van minstens twee nieuwe kerncentrales. Hier is geen sprake van democratie zeker niet van de verdediging ervan.

Daarom moeten we vastberadenheid blijven tonen. Laten zien dat de vredesbeweging geen duimbreed wijkt en vasthoudt aan de leus: KRUISRAKETTEN NEE. We akseptereren geen enkel kompromis, van welke regering dan ook. We akseptereren alleen onvoorwaardelijk afstel van plaatsing van kruisraketten.

Alle kernwapens de wereld uit, te beginnen uit Nederland.

26 oktober alarm-demonstratie: massaal naar Den Haag

1 NOVEMBER AKTIEDAG

Het gevaar dat Lubbers tot plaatsing - in welke variant dan ook - dan wel tot uitstel besluit is groot. De 26e oktober kan en mag dan niet de laatste aktiedag zijn. De alarm-demonstratie zal een ernstige waarschuwing zijn: de wil van de meerderheid van de bevolking kan niet terzijde worden geschoven.

Nu al zijn allerlei groepen en organisaties akties, samen of zelfstandig, aan het plannen voor 1 november en later.

We noemen zonder compleet te zijn.

- Jongeren tegen Kernwapens organiseert een scholierenstaking/jongerenaktiedag op 1 november. In tal van steden en dorpen zullen scholieren de klassen verlaten.
- de VERENIGING DIENSTWEIGERAARS (V.D.) roept op bij plaatsing of uitstel militaire dienst (en de herhalings oefeningen) te weigeren. De leus van deze weigerkampagne is: 'De kruisraketten erin, wij eruit'.
- REBEL roept soldaten op om op 26 oktober in uniform mee te demonstreren, om te laten zien dat ook in het leger de strijd doorgaat na een verkeerd regeringsbesluit
- het BONK-samenwerkingsverband roept NS-personeel en activisten op om op 1 november het treinverkeer stil te leggen. Aan de noodrem, zet Lubbers klem
- in verschillende plaatsen gaan stemmen op om op 1 november ook het werk op bedrijven, instellingen en universiteiten neer te leggen

Gedurende de eerste dagen na 1 november, nadat het regeringsbesluit bekend is, worden in tal van plaatsen bijeenkomsten georganiseerd om het genomen besluit op haar democratisch gehalte te toetsen. Beleg zelf zulke vergaderingen en bespreek wat te doen in geval van uitstel en plaatsing.

ALLE KERNWAPENS DE WERELD UIT
TE BEGINNEN UIT NEDERLAND.

Onvoorwaardelijk afstel van plaatsing van kruisraketten.

KRUISRAKETTEN NEE !
NEE IS NEE EN BLIJFT NEE !.

Voorafgaande aan de KKN-manifestatie rond het volkspetitionnement en ter ondersteuning daarvan, roepen onderstaande organisaties en groepen op tot een ALARM-demonstratie.

DOE MEE AAN DE ALARM-DEMONSTRATIE,
VERZAMELEN OP HET MALIEVELD IN
DEN HAAG, VANAF 11.30 UUR.

Deze oproep wordt ondersteund door:

Vredesplatform Noordwijk, Vredesraad Eindhoven, Jongeren tegen Kernwapens (JtK), Vrouwen Tegen Kernwapens, Vredesaktiekamp Woensdrecht, Burgerlijke Ongehoorzaamheid Non Koöperatie (BONK), Vereniging Dienstweigeraars (VD), Onafhankelijk Verbond van Bedrijfsorganisaties (OVb), Jongerenbeweging verbonden met de FNV, Socialistische Arbeiderspartij (SAP), Anti-Militaristisch Onderzoekskolлекief (AMOK), Politieke Partij Radikalen-afdeling Den Haag (PPR-Den Haag), Algemene Nederlandse Jongeren Vereniging (ANJV), Vredesplatform Tilburg, Vredesplatform Breda, Zwaarden of Ploegscharen, Vredesplatform Rotterdam, jongerenorganisatie REBEL.

VOOR MEER INFORMATIE:
070-885276.
Stationsweg 102 Den Haag.
Giro:
5478061 tnv P Tolenaars Den Haag.

vrouwen BOEKEN

W
E
E
K

85 haags
programma

2-9 nov.
2 nov. utrecht
landelijke
openings
manifestatie

videofilms
de gehele week overdag
in de ruimte achter de winkel
prinsestraat 122

-world of light
portret van may sarton
marita simpson
& martha weelock

-portrait de
simone de beauvoir
van alice schwarzer

-een gesprek met joke smit
door els bonger

diverse vrouwenfilms
haags filmhuis - denneweg 56
de gehele week
16.00 en 22.00 uur

de met ● aangemerkte
avonden uitsluitend
toegankelijk voor vrouwen

passé partout f17.50

ZONDAG

14.00 uur ● f4,-
3 opening
performances
diverse workshops
literaire salon
vrouwencentrum
prins hendrikstr. 33
den haag

MAANDAG

20.30 f4,-
4 a. blaman
avond
anneke reitsma
sarah verroen
mathilde visser
matin.v. veldhuizen
ria luichies
trix prinsestr. 122

DINSDAG

21.00 f5,-
5 a. roemer
s. verroen
presentatie
"noordzee blues"
café schlemmer
lange houtstr. 17 den haag

WOENSDAG

20.30 f4,-
6 avond in
mikmak
anneke v. baalen
marijke ekelschot
rondom de bundel
tegnatuurlijk
piet heinstr.105 den haag

DONDERDAG

20.30 f4,-
7 indische
avond
ronde-tafel-gesprek
Margaretha Ferguson, Marion Bloem,
Beb Vuyk Jill Stolk Paula Gomes
begeleiding s.verroen
trix prinsestraat 122

VRIJDAG

20.30 f4,-
8 rondom
c. van bruggen
haagse kunstkring
denneweg 64 den haag

ZATERDAG

20.30 f4,-
9 vrouwen
boekenfeest
kom verkleed als je meest geliefde
of gehate romanpersonage
c.q. schrijfster
dame blanche
punkdichteres yoolz
klubhuis deedrie
roggeveenstr.2 den haag

schrijfsters signeren in
de boekwinkel
fleur bourgonje
monika van paemel

TRIX
vrouwenboekwinkel

PRINSESTRAAT 122 2513 CH DEN HAAG
TEL 070-653080 GIRO 5587509

AGENDA

LEIDEN?

FLIMS

ZD. 20. LVC: GERMANIA
ANNO ZERO - ROSSELLINI

Kijkhuis: TRISTANA -
LUIS BUNUEL

MA 21. Kijkh.: MIDNIGHT-
EXPRESS - ALAN PARKER

Di. 22. Kijkh.: SCHATJES -
RUUD HEMERT

LAK.: LA MAMAN ET LA
PUTAIN - JEAN EUSTACHE
(20.00 uur)

WO. 23.: Kijkh.: UN CHIEN
ANDALOU EN L'AGE D'OR -
LUIS BUNUEL

LVC.: I SETTE PECCATI
CAPITALI - ROSSELLINI

DO. 24.: Kijkh.: THE YEAR
OF THE QUIET SUN -
KRZYSZTOF ZANUSSI

LVC.: ROMA, CITTÀ APERTA -
ROSSÉLLINI

VR. 25.: Kijkh.: ZIE DO. 24

LVC: LA MACCHINA
AMMAZZACATTIVI - ROSSELLINI

ZA. 26.: Kijkh. ZIE DO. 24

LVC: LA PAURA - ROSSELLINI

ZO. 27.: Kijkh. ZIE DO. 24

LVC: ZIE ZA. 26

MA. 28.: Kijkh.: LES MISERABLES

Di. 29.: Kijkh.: 1984

LAK: 20.00 u. RASHOMON -
AKIRA KUROSAWA

22.00 u. HET ZEVENDE ZEGEL
(JINGMAR BERGMAN)

WO. 30.: Kijkh.: CHARIOTS
OFF FIRE

aanvangstijden:

LVC: WO/DO 20.00 u.

EN 22.15 u.

VR t/m ZO: 21.15 u.

Kijkhuis: 20.00/22.15 u.

(BEHALVE 28-10;
ALLEEN 20.00. UUR)

MUZAK:

LVC: 24-10 (Do.): PSYCHIC
T.V.

VR. 25: OUTRAGEOUS

ELKE DO. DONDERKAFÉ

" Di. SPORTKAFÉ

AXIE:

MISSCH. VANAF 28-10:

GÉÉN ONTRUIMING

BRILL !!!!!

TEL. 071-120219 (14-15 uur), OOK OP SL

TEJATER: LAK: (LEIDEN)

WO. 23: HET GEZELSCAP V/D

WITTE KRAAI: 'KWARTET'

DO. 24: IDEM

VR. 25: MOTOR: 'I T EDERHEID'

ZA. 26: MOTOR: 'GOLVEN
VAN VERRUKKING'

WO. 30: ZUIDELIJK TONEEL

(+ DO. 31) 'GLOBE: 'NJOE'

DIV. LEIDEN:

23 t/m 30-10

+ 6, 13, 20 EN 27-11:

20.00 STUDIUM GENERALE

HEERSCHAPPIJ &

VROUWENMACHT

IN HET FACILITEITEN-

GEBOUW, CLEVERINGA-

PLAATS. ZAAL: 003

ELKE ZONDAGAVOND

KRAAKKAFÉ

KORTE MARE 24 !!!

DE NI MAAT:

KORZO: PRINSESTR. 44

26-10: TEATERFESTIVAL

ZAAL OPEN 19.30 U.

ENTREE 750 OF 10,-

MET:

20.30: RIK HOOGEN-

DOORN: (IN 'T KAFÉ)

"OPEEN GEGEVEN

MOMENT" SOLOTEATER

21.30: CYCLOWNS:

(KLEINE ZAAL)

"MENINGEN V. CLOWNS"

22.45: DE GROOTSTE

LUXE NA DE KLEUREN-

T.V.: (GROTE ZAAL)

"DE LAARZEN VAN

D'ANNUNZIO" (MUZIEK-

TEATER).

27-10: EEN AVOND MET

H. J. V/D BIJL (dichters)

AANVANG 16.00 UUR

f 5,- OF f 7,50

PAARD V. TROJE:

VR. 18: I'VE GOT THE

BULLETS f 5,-

ZA. 19: ROB HOEKE (GRA-

TIS)

VR. 25: REVOLT + TOASTERS

(GRATIS)

ZA. 26: ZON, ZEE EN

ZUIDVRLUCHTEN

26-10: ALARM - DEMO

ZIE BLZ. 15.

VROUWENBOEKENWEEK

12-9 NOVEMBER

OOK OP SL

VR. 18 OKT. IN DE
BLAUWE AANSLAG:

AKTIETOUR PRIKKELDRAAD

MET FRANSE BANDS:

(LES PORTES MENTALES)

+ BERURIER NOIRS

+ LUDWIG VON 88)

+ HOLLANDSE!

(COLLECTED WORKS

+ BABOONS OF

MURUROA)

AANVANG 20.30 U.

(BUITENDOM 214)

SLECHTS f 5,- ENTREE

